

МО «Еравнинский район»
МБОУ «Сосново-Озерская средняя общеобразовательная школа №2»

«Согласовано»
Руководитель МО
 /А.А.Бадараева/
ФИО
Протокол № 1 от
«26» августа 2016г.

«Согласовано»
Заместитель директора по
НМР МБОУ «СОСОШ № 2»
 /Л.Д.Аюрова/
ФИО
«29» августа 2016г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА ПЕДАГОГА

ФИО Тудуповой Сырегмы Содномовны

Категория I

Предмет бурятский язык

Класс 2, 3, 4

Рассмотрено на заседании педагогического совета
протокол № 1 от
«26» августа 2016 г.

2016 - 2017 учебный год

Рабочая учебная программа по бурятскому языку

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Данная рабочая программа составлена на основании типовой программы и Регионального стандарта начального и основного общего образования по бурятскому языку как государственному в образовательных учреждениях с русским языком обучения (приказ № 830 от 9 июля 2008 г.), Регионального базисного учебного плана («Вестник образования и науки РБ», № 8 2008 г.), В начальных классах использую УМК Э. П. Нанзатовой «Буряад хэлэн», который вводит учащихся в начальный курс бурятского языка, знакомит с Азбукой, произведениями устного народного творчества, В учебном плане школы на изучение бурятского языка как государственного со 2 по 9 классы отводится 2 часа в неделю.

Основной целью начального этапа обучения является развитие личности ребёнка средствами предмета «Бурятский язык как государственный», а именно:

- формирование у учащихся представления о языке как составляющей целостной научной картины мира; знаково-символического и логического мышления на базе основных положений науки о языке (познавательная цель);
- формирование коммуникативной компетенции (социокультурная цель).

В соответствии с этой целью ставятся **задачи**:

- формирование умений общаться на бурятском языке с учетом речевых возможностей, потребностей и интересов младших школьников: элементарных коммуникативных умений в говорении, внимании, мышления, памяти и воображения; мотивации к дальнейшему аудированию, чтению и письме;
- развитие личности ребенка, его речевых способностей изучению бурятского языка на последующих этапах школьного образования;
- обеспечение коммуникативно-психологической адаптации младших школьников к новому языковому миру для преодоления в дальнейшем психологических барьеров в использовании бурятского языка как средства общения;
- освоение элементарных лингвистических представлений, доступных младшим школьникам и необходимых для овладения устной и письменной речью на бурятском языке: формирование некоторых универсальных лингвистических понятий (звук, буква, слово, предложение, части речи, интонация и т. п.), наблюдаемых в русском и бурятском языках;

- знакомство с некоторыми обычаями бурят, детским песенным, стихотворным и сказочным фольклором, произведениями детской художественной литературы на бурятском языке;
- формирование речевых, интеллектуальных и познавательных способностей младших школьников, а также их общеучебных умений;
- развитие эмоциональной сферы детей в процессе обучающих игр, учебных спектаклей;
- приобщение младших школьников к новому социальному опыту за счет различных ролей в игровых ситуациях, типичных для семейного, бытового, учебного общения.

Общая характеристика курса

Младший школьный возраст характеризуется большой восприимчивостью к изучению языков, что позволяет им овладевать основами общения на новом для них языке. Изучение бурятского языка способствует развитию речевых способностей младших школьников, что положительно сказывается на развитии речи учащихся на русском языке, также изучение бурятского языка позволяет расширить словарный запас младшего школьника на русском языке за счет заимствованных слов и т. д.

Одним из приоритетов начального образования признается развитие личностных качеств и способностей ребенка в процессе приобретения им опыта разнообразной деятельности - учебно-познавательной, практической, социальной. Наряду с коммуникативными заданиями, которые обеспечивают приобретение учащимися опыта практического применения бурятского языка в различном социально-ролевом и ситуативном контексте, курс насыщен заданиями учебно-познавательного характера. Деятельностный характер предмета "Бурятский язык как государственный" позволяет сочетать речевую деятельность на бурятском языке с другими видами деятельности (игровой, познавательной, художественной и т. п.), осуществляя разнообразные связи с предметами, изучаемыми в начальной школе, и формировать общеучебные умения и навыки.

Обучение бурятскому языку на начальном этапе обладает выраженной спецификой по сравнению с последующими этапами. На первых годах обучения происходит интенсивное накопление языковых средств, необходимых для решения достаточно широкого круга коммуникативных задач. В дальнейшем на следующих этапах обучения учащиеся будут решать эти же задачи в других ситуациях общения, в рамках новых тем. Однако первоначальное накопление языковых и речевых средств происходит именно на начальном этапе. При этом существенное влияние на эффективность процесса обучения оказывает динамика накопления языковых средств, последовательность, обоснованность и интенсивность их введения.

Структура курса

Структура курса «Бурятский язык как государственный» включает следующие компетенции:

1) Развитие иноязычной коммуникативной компетенции в совокупности её составляющих: *речевой, языковой, социокультурной, компенсаторной, учебно-познавательной*.

Речевая компетенция предполагает развитие коммуникативных умений в 4-х основных видах речевой деятельности: говорении, аудировании, чтении, письме.

Языковая компетенция связана с овладением новыми языковыми средствами общения (фонетическими, лексическими, грамматическими, орфографическими) в соответствии с тематикой, проблематикой и ситуациями общения, отобранными для основной школы, а также с расширением базовых знаний о системе бурятского языка, разных способах выражения мысли на родном языке.

Социокультурная компетенция предполагает приобщение учащихся к культуре, традициям.

Компенсаторная компетенция связана с развитием умений выходить из положения в условиях дефицита языковых и речевых средств при получении и передаче информации.

Учебно-познавательная компетенция предполагает дальнейшее развитие общих и специальных учебных умений, ознакомление учащихся с рациональными способами и приёмами самостоятельного изучения языков и культур, в том числе с использованием новых информационных технологий.

2) Развитие и воспитание способности и готовности к самостоятельному и непрерывному изучению бурятского языка, дальнейшему самообразованию с его помощью, использованию бурятского языка в других областях знаний; личностному самоопределению учащихся в отношении их будущей профессии; их социальная адаптация; формирование качеств гражданина и патриота.

Отбор содержания и общая логика последовательности его изучения основано на знании и учете возрастных особенностей, речевых возможностей, потребностей и интересов младших школьников.

Предмет «Бурятский язык как государственный» на начальном этапе обучения связан с такими предметами, как «Русский язык», «Английский язык», «Окружающий мир», «Технология», «Изобразительное искусство», «Музыка». Возможна интеграция с данными предметами при изучении некоторых тем по бурятскому языку с внедрением в них национально-регионального компонента. Например, во 2 классе изучение темы по бурятскому языку «Байгаали» интегрируется с предметом «Окружающий мир» по теме «Живая и неживая

природа». Внутрипредметные связи обусловлены логикой построения курса, т.е. тематически подобранные материалы урока направлены на развитие всех компетенций.

Данная образовательная программа составлена для общеобразовательных классов. Дифференциация происходит внутри класса, т.е. учащимся предлагаются разноуровневые задания, исходя из возможностей и способностей каждого учащегося.

Региональный компонент стандарта образования

Региональный компонент стандарта образования включает обязательный минимум содержания начального этапа по следующим разделам:

№	Раздел	Темы раздела
1	Речевая деятельность	Я и мои друзья. Моя семья. Моя родословная. Работа, профессия. Одежда. Еда. Мой день, досуг. Моя биография. Моя школа. Мое село, мой город. Моя Бурятия.
2	Языковой материал	Фонетика и орфография. <i>Буквы алфавита. Гласные и согласные звуки. Слова со звуками. Краткие и долгие слоги. Мужские и женские гласные. Йотированные гласные.</i> Лексика. <i>Лексический минимум.</i> Грамматика. <i>Существительные. Одушевленные и неодушевленные существительные. Единственное и множественное число. Слова с вопросом ямар? Употребление количественных и порядковых числительных. Счет. Личные, вопросительные, притяжательные местоимения. Слова с вопросом хаана? хэээ? Практическое употребление глагола. Времена глагола. Изменение глаголов по лицам. Порядок слов в предложении. Структура вопросительного предложения. Выражение подтверждения тиимэ, отрицания үгы. Употребление послелогов соо, дээрэ, хажууда.</i>
3	Социокультурный компонент Экстралингвистические знания	Знание традиционной культуры бурят: <i>семья и семейные отношения у бурят; родословная бурят; пять видов скота; бурятский национальный костюм; бурятская национальная кухня; бурятские праздники и игры.</i>

	Лингвострановедческие знания	Знание из области географии Бурятии: реки, горы Бурятии, растительный и животный мир, рельеф, климат, озеро Байкал, столица Бурятии. Знание государственной символики Республики Бурятия и общих сведений о республике: герб, флаг, территория, население. Реалии (безэквивалентная лексика): географические реалии, этнографические реалии, реалии современной культуры и искусства. Коннотативная лексика: лексические группы «флора», «фауна», «ландшафт», «элементы культуры». Фоновая лексика: слова, словосочетания, фразеологизмы и элементы фольклора. Навыки умения вербального поведения: навыки и умения использовать этикетные формулы приветствия, прощания, благодарности, знакомства, формы обращения, исполнять народные песни, ехор, благопожелания, отвечать на благопожелания, загадывать загадки, вести этикетную беседу в дни Сагаалгана. Навыки умения невербального поведения: жесты приветствия и прощания, проявление уважения, приглашение войти в дом, умение вести себя в гостях и принимать гостей, умение вести себя за столом.
--	------------------------------	---

ТРЕБОВАНИЯ К УРОВНЮ ПОДГОТОВКИ ОБУЧАЮЩИХСЯ

В результате обучения бурятскому языку в начальной школе ученик должен:

знать/понимать:

- алфавит, буквы, основные словосочетания, звуки бурятского языка;
- основные правила чтения и орфографии бурятского языка;
- особенности интонации основных типов предложений;
- имена наиболее известных персонажей бурятских детских литературных произведений;
- наизусть рифмованные произведения детского фольклора, доступные по форме и содержанию.

уметь:

в области аудирования:

- понимать на слух речь учителя, одноклассников, основное содержание облегченных, доступных по объему текстов, с опорой на зрительную наглядность;

в области говорения:

- участвовать в элементарном этикетном диалоге (знакомство, поздравление, благодарность, приветствие);
- расспрашивать собеседника, задавая простые вопросы (Хэн? (Кто?) Юун? (Что?) Хэзээ? (Когда?) Хаана (Где?) Хайшаа? (Куда?) Хаанаһаа (Откуда?) Юундэ? (Почему?) и отвечать на них;
- кратко рассказывать о себе, своей семье, друге; • составлять небольшие описания предмета, картинки (о природе, школе) по образцу;

в области чтения:

- доступные по объему тексты, построенные на изученном языковом материале;
- читать про себя, понимать основное содержание доступных по объему текстов, построенных на изученном языковом материале, пользуясь в случае необходимости двуязычным словарем;

в области письма и письменной речи: • списывать текст, вставляя в него пропущенные слова в соответствии с контекстом; • писать краткое поздравление с опорой на образец.

КРИТЕРИИ И НОРМЫ ОЦЕНКИ ЗУН ОБУЧАЮЩИХСЯ

№ п/п	Вид контроля	Критерии оценивания	Нормы оценки
1	Аудирование	- умение понимать прослушанное сообщение (объем 20-30 слов); - умение понимать текст и предложения.	«5» - понимает полностью; «4» - допускает 1-2 неточности; «3» - допускает 3-5 неточностей; «2» - допускает более 5 ошибок, понимает не полностью.
2	Говорение Диалогическая речь	- умение продолжить или начать диалог по данной реплике; - умение составить диалог по предложенной учителем ситуации; - умение составить диалог с использованием основных типов диалогических единиц (не менее 3 реплик).	«5» - составляет диалог самостоятельно; «4» - составляет диалог с дозированной помощью учителя; «3» - составляет диалог с помощью учителя с использованием 1-2 реплик; «2» - не составляет диалог.
	Монологическая речь	- умение рассказать о себе, о своей семье и об окружающем мире; - умение составлять связное монологическое высказывание из 3-4 фраз;	«5» - монологическая речь развита, составляет монолог по заданной теме самостоятельно; «4» - составляет рассказ по заданной теме с небольшой помощью в подборе слов, выражений; «3» - составляет рассказ с помощью 1-2 наводящих вопросов; «2» - составляет рассказ только с помощью наводящих вопросов.

3	Чтение	- умение читать повествовательные и описательные тексты (объем текста – 40-50 слов); - умение выделять в тексте тему и основной замысел автора; - умение объяснить название текста; - умение понимать и передавать содержание текста; - умение выделять основную мысль.	«5» - умеет выразительно читать повествовательные и описательные тексты объемом 40-50 слов, выделяет тему и основной замысел автора, объясняет название текста, понимает и передает содержание текста, выделяет основную мысль; «4» - то же, что и при «5», но допускает неточности в пересказе; «3» - допускает неточности в формулировке темы и основной мысли текста; «2» - нет понимания содержания текста, затрудняется в пересказе, не выделяет тему и основную мысль текста.
4	Письмо	- умение писать словарные диктанты объемом 8-10 слов	«5» - каллиграфическое правильное письмо с соблюдением правил; «4» - 1-2 ошибки; «3» - 3-5 ошибки; «2» - более 5 ошибок.
5	Тестирование: - тематическое; - типовое; - комбинированное.	- знание основных реализаций фонем и интонационных конструкций; - знание алфавита, слов, категорий числа, структуры предложения; - умение понимать и выполнять задания теста.	Шкала перевода результатов теста в оценку: 88-100 % - «5» 70-87 % - «4» 50-69 % - «3» 0-49 % - «2»

Тематическое планирование 2класс. I четверть – 18 ч.

№	Темэ	Саг	Фонетическэ, лексическэ материал	Грамматическа материал	Аудирование. Шагнажа, ойлгожо хуралга	Говорение. Хэлэлгэ хүгжөөлгэ.	Рифмовки.	Гэрэй даабари
1.	Буряад хэлэн – түрэлхи. Амаршалга. Танилсалга.	1ч.	Юумэнэй нэрэ: хүбүүн, басаган, буряад хэлэн, ород хэлэн, түрэл хэлэн, хургуули, намар, багша, эжы, аба. Дифтонг «ай», удаан «үү»	Сайн байна үхибүүд. Сайн байна багша. Баяртай. Нуугты, бодогты. Амар сайн. Амар мэндэ.	Үхибүүд, бодогты, нуугты, шагнагты, хэлэгты.	Үхибүүдые зүбөөр амаршалуулжа хургаха.	Шүлэг: Д.Жалсараевай, Д.Улзытуевай	
2.	Амаршалга. Танилсалга.	1ч.	Нэрэ, нэрэтэй, нэрэтэйб, ши, би, минии, шинии. Дифтонг «эй», удаан «үү».	Энэ хүбүүн. Энэ басаган. Алтан намар. Манай хургуули. Амар сайн, алтан намар, амар сайн, Зоригма. Сайн байна, Ринчин.	Ши хэн гэжэ нэрэтэйбши? – Би Ринчин гэжэ нэрэтэйб. (Инсценировка).	Зүбөөр бэе, бэеһээ нуража, шадаха.	«А» гэжэ эрдэмдэ нурадаг, «аба» гэжэ хэлэндэ нурадаг.	
3.	Намар.	1ч.	Набшаһан(д), алтан, шарлаба(на), һалхин(да), хийдэнэ, нийдэнэ, унана. «һ»-абяан.	Энэ юун бэ? Энэ хэн бэ? Зурагаар: Алтан намар болобо. Набшаһад шарлана. Набшаһад һалхинда хийдэнэ. Набшаһад унана.	Энэ хүбүүн хэн гэжэ нэрэтэйб? Энэ хүбүүн Алдар гэжэ нэрэтэй.	Асуудал табиха. Харюусажа хургалга. Багшын хойноһоо үгэ бүхэниие, һүүлдэнь мэдүүлэл бүхэниие дабтаха.	«Эжыдээ дуратайб» - аялгаар. Байгаалидаа баяртайб, Байгаалидаа дуратайб, Байгаалидаа зорюулан, Дуугаа дууланаб.	
4.	Минии хургуули.	1ч.	Уншана, бэшэнэ, зурана. Үе. Үгэ.	Ямар саг бэ? Газаа дулаан гү? Набшаһад шарлана гү? Һалхинда хийдэнэ гү? Энэ юун бэ? Энэ хэн бэ? Хэн уншанаб? Хэн бэшэнэб? Саша зурана гү? Тимур тоолоно гү?	Намарай саг. Газаа дулаан. Набшаһад һалхинда хийдэнэ. Энэ манай класс. Энэ багша. Нурагшад уншана, Таня бэшэнэ. Саша зурана. Тимур тоолоно.	Зурагаар хөөрэнэ.	Шүлэг «Бүмбэгэм» - дуулаха.	

5.	хургуули.	1ч.	Баабгай, шоно, шандаган, үнэгэн, Чебурашка. Үе. Үгэ. Юрын мэдүүлэл.	Энэ ойн хургуули. Шоно шагнаад нууна. Үнэгэн зурана. Баабгай бэшэнэ. Шандаган шүлэг хэлэнэ. Хүхэ малгай хуу халааһан.	Че-бу-раш-ка, за-ряа, шо-но, ү-нэ-гэн, шан-да- ган, бааб-гай	хурагшад 2 бүлэг боложо хубаараад, наада үнгэргэхэ. 1- асууна 2- харюусана	Таабари
6.	хургуули. хургуулийн хэрэгсэлнүүд.	1ч.	Ном, дэбтэр, баллуур, шугам, самбар. Богонихон юрын м/л.	Энэ ном. Энэ минии ном. Энэ минии шугам. Энэ минии дэбтэр. Энэ юун бэ?	Энэ юун бэ?-энэ ном.	Ажалай дэбтэр соохи даабари дүүргэхэ. Номоор ажаллана.	Шүлэг «Бүмбэгэм» - дуулаха.
7.	Аман хэлэлгэ хүгжөөхэ. Гэр бүлэ.	1ч.	Абянуудые бэхижүүлгэ.	«А» үзэг – эрдэмэй дээжэ, аяга сай – эдсээнэй дээжэ.	Онһон үгын удха.	Наада үнгэргэхэ. Онһон үгөөр.	«Чебурашкын дуун»
8.	Тоо. 1-10. Хэдыб?	1ч.	Нэгэн, хоёр, гурба, дүрбэ, табан, зургаан, долоон, найман, юһэн, арбан.	12 амитадай нэрые тоогоор, зурагуудые хэлгэн табиха.	Зурагуудые ба нааданхайнуудые тоолоно. Хэды басагад бэ? Хүбүүд хэдыб?	Буряад малгай үмдэһэн «табан хурган»- наадан.	Барбаадай, батан тоолой, тоохон тобшо, толи байса, бишыхан шэгшүүдэй
9.	«Алтан намар ба хургуули» хөөрэлдөөн. Саг.	1ч.	Онһон үгэнүүдые, таабаринуудые, бүхэли үгэнүүдые ба мэдүүлэлнүүдые, шүлэг шалгаха.	Шүлэг «Бүмбэгэ» дабтаха. Зурагаар «Ойн хургуули» «Алтан намар» зурагаар. «хургуулийн хэрэгсэлнүүд»	Хэд ойн хургуулида хуранаб?	? «А» үзэг – эрдэмэй дээжэ, аяга сай – эдсээнэй дээжэ хурагшад үнгэнүүдэй мэдсэ тайлбарилха.	Дабталга.
10.	Түргэн ба удаан аялган абянууд (а, аа, о, оо) ба үзэгүүд. Үнгэнүүд.	1ч.	Үзэгүүд. Үе. Удаан ба түргэн аялгануудай илгаа тухай мэдэсэ.	Ба-баа, ша-шаа, а-ба, а- баа, о-шо, о-шоо, а-ба-ха, а-ша-ха.	Б,а, ш – үенүүд болгохо.	Үзэгүүд хоргодоо, ямар үзэгүүд бэ гэжэ таагты? 1,2,3,4 даабари.	«А» үзэг – эрдэмэй дээжэ, аяга сай – эдсээнэй дээжэ.
11.	Түргэн ба удаан аялган абянууд	1ч.	Үзэгүүд. Үе.	Минии, шинии, ном, шанаа, хонхо, шэнэ,	Энэ хэнэй ном бэ?	3,4 даабари	Барбаадай, батан тоолой, тоохон тобшо,

	(и, ии, э, ээ) ба үзэгүүд. Хубсахан.		Удаан ба түргэн аялгануудай илгаа тухай мэдэсэ.	бэшэхэ, самса, бээлэй, үмдэн, дэгэл, оймһон, малгай.	Энэ Эрдэнийн хонхо гү? Энэ хэнэй самсаб?		толи байса, бишыхан шэгшүүдэй
12.	Мэдүүлэлнүүд. Хүнэй бэеын хубинууд.	1ч.	Удаан ба түргэн аялгануудтай үенүүдые ба үгэнүүдые, мэдүүлэлнүүдые бэхижүүлхэ.	«Һураһан – далай, һураагүй балай». Энэ минии ном. Энэ минии карандаш. Энэ Таниин ном. Энэ Соёлой дэбтэр.	Зурагаар. 2 команда: 1- асууна 2- харюусаха	1-5 даабари	Амар сайн, аажамхан минии хургуули, Амар сайн, аажамхан алтан намар.
13.	Мэдүүлэлнүүд. Минии нааданхай.	3ч.	Уншалгын ба аман хэлэлгын дадал хүгжөөлгэ.	А-аа, э-ээ, о-оо, и-ии Аба-абаа, ошо-ошоо, Бэшэ-бэшээ, минии, шинии.	1 даабари.	2-4 даабари	Эдирхэг наһанайм, Эжэлхэн нүхэдүүд. Энээлдэн сугларыг ёохортоо.
14.	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ.	1ч.		Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Энэ улаан ном эжы абаа	Таабари: Үбэлдөө сагаан хубсаһатай, зундаа боро дэгэлтэй.	1-3 даабари	Чебу-чебу – чебурашка, тоомгүйхэн Шандаган, томо бүдүүн Баахалдай, томоотойхон Винни-Пух.
15.	Экскурси хургуулиин хорео соо.	1ч	Аман хэлэлгын дадал хүгжөөлгэ.	Энэ хургуулиин огород. Эндэ морхооб, свекла, капуста, үгэрсэ, мангир һуулгана. Энэ саад. Эндэ мойһон, доолоогоно ургана. Мойһон хара, долоогоно хүри улаан.	Таабари: Тура соо улаан басаган. Үһээ газашань хаяад һууна. (Морхооб). Тобшо шэнги монсогор, тоһон шэнги шарабтар (Хартаабха).	Мэдүүлэлнүүдые зохёохо.	Шүлэгүүд, дуунууд.
16.	Шалгалтын ажал	1ч.	даабари	даабари			Приложение 1.

Тематическое планирование 2 класс. II четверть – 14ч.

№	Темэ	Саг	Фонетическэ, лексическэ материал	Грамматическа материал	Аудирование. Шагнажа, ойлгожо хуралга	Говорение. Хэлэлгэ хүгжөөлгэ.	Рифмовки.	Гэрэй даабари
1.	Түлөөнэй нэрэ. Үбэл. Аа, Оо, Бб, Шш, Хх. Гласные звуки: а, аа, о, оо.	1ч.	Түлөөнэй нэрэ хэрэглэжэ, хэлэлгэ зохёохо. Дифтонгнуудые, удаан аялгануудые, йотирована аялган	Би, ши, тэрэ Би шананаб. Ши шананаш. Тэрэ шанана. Млл зохёоно. 1,2 упр.	Аалин намдуухан Агаарта эрьелдэн, Абаахай саһан Адхарна үрдилдэн. 3,4упр.	Асуудал. Шүлэг хөөрэхэ. 2упр..	Үльгэрэйм нүхэдүүд: үнэгэн, заряа, шононууд, үрзэгэр Бармалей, Айболит	4 упр. уншаха, сээжэлдэхэ
2.	Буквы: Лл, Мм, Нн, Ии, Ээ. Гласные звуки: и,ии, э, ээ.	1ч.	Абянуудые бэхижүүлгын шата. 8упр.	Дэбтэртэй бэшэхэ Минии – шинии Олохо – онохо Хэн – хүн Хамар – шамар 1,2упр.	Асуудалнуудта харюусаха: Саша юу абааб? Дарима музей ошоо гү? 3,4упр.	Ном соохи зурагаар хөөрөжэ һураха дадал бэхижүүлхэ. 5,6упр.	Үргэгты мүрнүүдээ, Һүрэгты, тэжэн голёонууд, прыг-скок, прыг-скок, байгты һуугты.	23н. 8упр.
3.	ҮеҮгэ.Мэдүүлэл. Тэмдэгэй нэрэ. Буквы: Лл, Мм, Нн, Ии, Ээ. Гласные звуки: и,ии, э, ээ.	2ч.	Үе. Үгэ. Мэдүүлэл. Тэмдэгэй нэрэнүүд.	9, 10упр. уншаха, оршуулха, хөөрэхэ. 13 упр. бэшэхэ.	11упр. 14упр. 15,16,17упр.	18,19, 20упр.	Стих.12упр.	28н. 17упр. 29н.19упр.

4.	Түлөөнэй нэрэ. Буквы: Лл, Мм, Нн, Ии, Ээ. Гласные звуки: и,ии, э, ээ.	2ч.	Мэдүүлэлнүүд. Түлөөнэй нэрэ хэрэглэжэ, хэлэлгэ зохёохо.	Би дууланаб. Ши дууланаш. Тэрэ дуулана. 22 упр. 29упр. 32 упр.	21,23, 25упр. 27,28упр.	24,26 упр. 30 ,31упр.	Песня	31н.24упр. 33н. 33 упр.
5.	Һ-һ, Ү-ү, Р-р; түргэн ү ба удаан үү аялганууд. Гэрэй амитад.	1ч.	Һа – ха; һүү –хүү Һаа – хаа; үлэн – үүлэн; һү-хэ, хү –хэ, үл-гэ-хэ, дү-лэн, һа- мар, ха-мар, дү-рим, үл-дэ-хэ, үл-гүүр. Үе-үгэнүүд- мэдүүлэл. 1упр.	Наран шарана. Үхибүүн харана. Энэ хүн. Энэ һүн. Энэ хэрмэн. Энэ хүбүүн. Энэ үхибүүн. 2,6упр.	Зурагаар – энэ юун бэ? Энэ хэн бэ? Энэ ямар үнгэтэй морин бэ? 1,3упр.	Энэ хүн, энэ һүн, энэ хэрмэн, энэ наран, энэ хүбүүн, энэ үхибүүн, энэ морин. 4,5упр.	Таанадгүй, нүхэдни, Таагүйхэн зүрхэмни, Түргэлэн сугларьт ёохорто.	37н. 7упр.
6.	У-ү, уу-үү аялганууд ба абяанууд. Хэн юу хэнэб?	3ч.	Дун-дүн Зун-зүн Хун-хүн Уула,уушхан, үүлэн,үүдэн 14,15упр.	Энэ минии шэнэ ном. Һурагша ном уншана. Дуушан дуу дуулана. 13, 19упр. 28 упр.	8,9 упр. 17упр. 27упр. 30, 31 упр.	10,11, 12упр.Ролёор наадаха.Терем, терем, терем соо хэн байнаб? Би хулганаб, шандаганби, би үнэгэнби, би баабгайб. Ши хэнбши? Ерыш, сугтаа байя! 18упр.	Һалхин үлээнэ ньюурымнай, модон найгана- 3д. Һалхин аалыар- 3д.Модон дээшээ-3д.	43н.22упр. 43н. 24упр. 46н. 32 упр.
7.	Зз, Тт, Яя үзэгүүд. Я, яа аялганууд. Зэрлиг амитад.	2ч.	Зан заан за-хяа я- мар. 1,2упр.	4,6упр. Ябаһан хүн яһа зууха. Нэрээ хухаранхаар, яһа хухара.	3,7,8упр. 9,10,11 упр.	3,5,7упр. 13,14,15 упр.	32 упр. Дуун.	50н. 9упр. 52н. 15 упр.
8.	Шалгалтын ажал.	1ч.	даабаринууд	даабаринууд				
9.	Экскурсия «Үбэлэй байгаали»	1ч.	Нуур, мүльһэн, мал, соолго, каток, шарга, хасуури.					

Тематическое планирование 2 класс. III четверть – 20ч.

№	Темэ	Саг	Фонетическэ, лексическэ материал	Грамматическа материал	Аудирование. Шагнажа, ойлгожо хуралга	Говорение. Хэлэлгэ хүгжөөлгэ.	Рифмовки.	Гэрэй даабари
1.	Пп, Ее, Ёё, Юю үзэгүүд. Е, еэ, ё, ёо, ю, юу аялганууд. Жэлэй дүрбэн саг.	1ч.	Йотированна аялганууд: Түргэн: е – е+э=еэ Ё – ё+о=ёо Ю – ю+у=юу Я – я+а=яа Ерэ-эрезнҮе-түлээн 1,2,3 упр.	Үхибүүд ёохор хатарна. Тэдэ хүхюун, дорюун, сарюун, зугаатай. Гоёор дуу дуулана. Зурагаар: эдеэн, тохорюун, пеэшэн, түлээн, юһэн, ёлко. Мэдүүлэлнүүдые зохёогты.	5упр. Ю,ёо,ё үзэгүүдтэй үгэнүүдые оложо нэрлэгты, бэшэгты.	7,8упр. Би юһэтэй болооб. Эжы амтатай торт баряа. Би гэрээ гоёогооб. Минии нүхэд ерээ. Тэдэ гоё дуу дуулаа, ёохор хатараа. Саша шүлэг уншаа.	Үльгэрэйм нүхэдүүд: үнэгэн, заряа, шононууд, үрзэгэр Бармалей, Айболит	57н. 6упр.
2.	Пп, Ее, Ёё, Юю үзэгүүд. Е, еэ, ё, ёо, ю, юу аялганууд. Онтохон «Үнэгэн ба тохорюун»	2ч.	Абянуудые бэхижүүлхэ. Шэнэ үгэнүүдтэй танисаха: айлшан, уряал, жалагаар, оёор, хүндэлбэ, үүри, долёохо. хойто, үдэр, шүлэ, нарин үндэр, хоолой, домбо, үлэн.	Юумэнэй нэрэ, олоной тоо, түлөөнэй нэрэ, юрэ хөөрэхэн, шангадхаһан, асууһан мэдүүлэлнүүдые. Онтохон соо йотированна аялгануудтай үгэ оложо, дабтаха. 21 упр.	12,14упр. 15,16,17,18 упр.	9,10упр. 19,20 упр. «Үнэгэн ба тохорюун» онтохо ролёор наадаха.	Орын гэр томо. Тэрэ сонхоор харана. Шандаган талаар гүйнэ.Үүдын тэрээнэй тоншоно. Тук-тук, үүдээ нээ- тэндэ сухалтай ангуушан. Шандаган, шандаган оро.Һабараа үгэ.	59н.11,13упр. 62н. 20упр.
3.	Жж, Сс, Өө,өө, Ыы үзэгүүд, өө, ы аялганууд. Үдэрэй журам.	1ч.	Удаан аялганууд. Жи – жы, ши – шы, мөө - рөө	Юумэнэй нэрэ, олоной тоо, түлөөнэй нэрэ, мэдүүлэлнүүдые, глагол.	1упр. 3упр. 4упр.	2упр. 5упр. 7упр.	Сээжын хүсэн сэрэг зониие диилэхэ. Гарай хүсэн Гансахан хүниие диилэхэ.	64н. 3,6упр.

2.	Өө, ы аялганууд. Уларил.	2ч.	Мүнөөдэр, үглөөдэр, үсэгэлдэр, газаа, шүхэр – толи дээрээ бэшэхэ.	дифтонгнууд, удаан түргэн, йотированна, ү,үү аялганууд. Оршуулха, м/л үргэлжлүүлхэ. Зураг зураха, хөөрэхэ.	8упр. Зурагаар хөөрөө үнгэргэхэ. 9,10упр. 13,14упр.	11,12упр. 15 ,16 упр.	Бороо,бороо, бороо даа Бороо ороо, ороо даа.	70н. 17упр. 69н. 14упр.
3.	Жж, Сс, Өө,өө, Ыы үзэгүүд, өө, ы аялганууд. «Минии үдэр»	2ч.	Абяануудые бэхижүүлгэ. Уншалгын ба аман хэлэлгын дадал хүгжөөлгэ.	Юумэнэй нэрэ, олоной тоо, түлөөнэй нэрэ, юрэ хөөрөһэн, шангадхаһан, асууһан мэдүүлэлнүүдые, глагол зүбөөр хэрэглэхэ. 27,29 упр. 23,24 упр	20упр. 21упр. 22упр.	Сюжетнэ болон предметнэ зурагуудые хараад, хөөрэхэ. 26, 32упр. 28,33упр.	Хүл гаргүй аад, Үүдэ тоншоно, Гэртэ орохом гэнэ. (һалхин)	73н.25упр. 75н.30,31упр.
4.	Экскурсия в музей им.Сампилова.	1ч.		Сагаалган	Хөөрэлдөөн			
5.	Дифтонгнууд ай, ой,эй. Хүхюун, хонгёо дуунуудаа, хүүгэд, тандаа зорюулнабди...	3ч.	Ай, ой, эй, лай, май, мой, ной. дифтонгнууд, удаан түргэн, йотированна аялганууд. 1упр.	Манай, танай, нохой, гахай, оймһон, далай, аймаг. Энэ манай нохой. Байгал далай – баян далай. Дифтонгнуудые үгэнүүд ба холбуулалнууд соо зүбөөр үгүүлүүлхэ. 2,7,8 упр	Сюжетнэ зурагаар ажаллаха, холбуулалнуудай үдхынй ойлгуулха, уншалга. 1,3 упр. 6 упр.	3,4,5упр. Тиигээд мүнөө таагты, таанад, үхибүүд, булгандаа. Хэн бэ эгээ хүсэтэй, хулгана бариха дуратай. 10 , 11, 13 упр.	Лодон олоо лонхо, олон болоо лонхо. Эрдэмэй дээдэ-ном, Эрхимэй дээдэ-эб.	Миисгэй шүлэг сээжэлдэхэ. 81н. 9упр. 83-85н. 12 упр.

6.	Дифтонгнууд уй,үй	1ч.	Үй, уй Буй, бүй уйтан Гуй, гүй үйлсэ Луй, лүй үйлэ 1упр.	Үй-һэн түй-сэ, хүй-тэн үдэр, үхибүүн уй-лана.	4упр.	3,5упр.	Ехээр эдийһэн – бээдэ туһагүй, ехэр унтаһан – ажалда туһагүй.	89н. 4,5упр.
7.	Экскурсия в библиотеку.	1ч.		Ном –манай нүхэр.				
8.	Вв, Кк, Фф, Цц, Яя, Чч, Щщ – хашалган үзэгүүд	2ч.	В,к,ф,ц,ч,щ үзэгүүд, абтаһан үгэнүүдтэй бэшэгдэнэ.	Абтаһан үгэнүүд. 1упр.	2,3упр. 5упр. 6упр.	4упр. 7упр	Пылесоснай ондороо,пэтэн хара болошоо. Тооһо шорой һороо, тодо гээ хүнэгөө.	91н.5 упр. 92н. 6 упр.
9.	Шалгалтын ажал. Алдуугай ажал.	2ч.	Даабари	Даабари				
10.	Онтохон «Хадхууртай хубсаһан»	2ч.	Абянуудые бэхижүүлхэ. Уншалгын дадал бэхижүүлхэ.	13упр. 14упр. 15упр. Тест.	8,9,10,11упр. 12упр.	16упр. 17упр. 18, 19, 20упр.	Шарахан нюдэтэй Хүхэхэн ургы Шууян урдаһан Уһаар ундаһан Шулуудай дундуур Шурган ургана.	Онтохоной үдхаар зураг зураха, тэрэнээ хөөрэхэ. 98н. 23 упр.

Тематическое планирование 2 класс. IV четверть – 16ч.

№	Темэ	Сэг	Фонетическэ, лексическэ материал	Грамматическа материал	Аудирование. Шагнажа, ойлгожо һуралга	Говорение. Хэлэлгэ хүгжөөлгэ.	Рифмовки.	Гэрэй даабари
1.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. «Эшэгэд ба шоно»	2ч.	Дифтонгнууд, түргэн ба удаан аялганууд,	Тэмдэгэй нэрэ, түлөөнэй нэрэ, интонации дээрэ хүдэлхэ. 35упр.	25упр. 26упр. 30упр. 31упр.	27упр. 28упр. 29упр. 33упр.	Дуун.	102н.34упр. 102н.35упр.
2.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. «Монсуудай»	2ч.	Дифтонгнууд, түргэн ба удаан, йотированна аялганууд ; юрэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан м/д.; глагол.	Глагол 1н,2н.,3. н.т. ба о.т.; м.с.,ү.с.,е.с.; Түлөөнэй нэрэ.	Асуудалнуудта харюу. 36упр. 39упр. 42,44,46упр. Тест. 48упр.	Дуунуудые дуулаха. 37упр. 38упр. 40упр. 41,43,45упр. наадан. Ролёор наадаха. 49упр.	Аша хүбүүн Ааша ехэтэй. Абын бүһын Амтан үбшэнтэй.	104н.39упр. 108н. 46упр.
3.	Үзэглэлэй һайндэр	1ч.	Абянуудые бэхижүүлгэ. Уншалгын ба аман хэлэлгын дадал хүгжөөлгэ.	Юумэнэй нэрэ, олоной тоо, түлөөнэй нэрэ, юрэ хөөрэхэн, шангадхаһан, асууһан мэдүүлэлнүүдые, глагол зүбөөр хэрэглэхэ.	1упр. 3упр.	2упр. 4упр.	Үзэглэлэй хуудаһанууд Үдэр бүри хуушархал. Үдэшүүлхэн хүбүүнэй ухаан Үдэр бүри баяжахал.	112н. 1упр.
4.	Хабар.	2ч.	Абянуудые бэхижүүлхэ. Уншалгын дадал бэхижүүлхэ	Тэмдэгэй нэрэ, түлөөнэй нэрэ, интонации дээрэ хүдэлхэ.	5упр. 7упр. Ц.Д.Дондоковагай творчестватай танилсаха.	6упр.кроссворд тааха. Зурагаар хөөрэнэ, уншана.	Дандаа, дандаа, дандаахан Дайрааб шамай, дандалааб. Шүүр намда, шүүр намда Шинии ээлжээн, андалдаан.	5,7упр.
5.	Экскурси: «Шубууд манай нүхэд»	1ч.	Шубуудта эдюур, байра хэхэ. Тэрэнэй гэртэй сад соо үлгэхэ.					
6.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	3ч.	Дифтонгнууд, түргэн ба удаан, йотированна аялганууд ; юрэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан м/д.; глагол.	Глагол 1н,2н.,3. н.т. ба о.т.; м.с.,ү.с.,е.с.; Түлөөнэй нэрэ.	8упр. 9упр. 12упр. 13упр. 14упр. Д.Улзыгувай творчестватай танилсаха. Шүлэг.	10упр. 11упр. 15упр. 16упр. Кроссворд: «Сэсэгүүд». Ребусүүд	...Алтарганын Үүри болон Амаржаһан, Арад зонойм Юрөөл болон, Алдаршаһан Ая ганга, Ая ганга!	8упр. 11упр. 14упр.

7.	Шалгалтын ажал	1ч.	Даабаринууд	Дабаринууд			Приложение 4.	
8.	Харгын аюулгүйе сахиха журам.	1ч.	Абяануудые бэхижүүлхэ.	Глагол 1н,2н.,3. н.т. ба о.т.; м.с.,ү.с.,е.с.; Түлөөнэй нэрэ.	Викторина	Наадан	Эрхэлээ,эрхэлээ Эшэгэн тэхэ. Эшэгэй, эшэгэй Эшэгэй наадан.	Харгын тэмдэг мэдэхэ.
9.	Хэлэлгын ба уншалгын шалгах.	2ч.	Дифтонгнууд, түргэн ба удаан, йотированна аялганууд ; юрэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан м/д.; глагол.	Юумэнэй нэрэ, олоной тоо, түлөөнэй нэрэ, юрэ хөөрэхэн, шангадхаһан, асууһан мэдүүлэлнүүдые, глагол зүбөөр хэрэглэхэ.	Онтохонууд	Онъһон үгэнүүд Таабаринууд Жороо үгэнүүд Ребусүүд Кроссворд. Ролёор наадаха.	Эдир наһанһаа эрэ болохо, Бага наһанһаа баатар болохо.	Онтохо уншаха.
10.	Шалгалтын ажал	1ч.	Даабаринууд	Дабаринууд				
11.	«Баяртай хургуули»	1ч.	Абяануудые бэхижүүлгэ. Уншалгын ба аман хэлэлгын дадал хүгжөөлгэ.	Тэмдэгэй нэрэ, түлөөнэй нэрэ, интонации дээрэ хүдэлхэ.	Д. Улзытуевай шүлэг «Ая-ганга»	Зурагаар «Зунай амаралта» хөөрэхэ, зураг зураха.	...Алтарганын Үүри болон Амаржаһан, Арад зонойм Үрээл болон, Алдаршаһан Ая ганга, Ая ганга!	Буряадаар хөөрэлдэжэ ябагты!

Тематическое планирование 3 класс.

Темэнүүд, зорилгонууд 1четверть	Сэг Тоо	Хэлэлгын жэшээнүүд	Лексикэ – грамматическа материал	Хөөрөжэ, уншажа үгэхэ зохёолнууд	Гэрэй даабари
1	2	3	4	5	6
Нургуули – нангин гуламта: 1.Г.Чимитов «Захьяа» 2. Үгэ. Үе. Абяан ба үзэг. 3. Ц-Д.Дондогой «Сентябриин нэгэн» 4. Аялган ба хашалган. Абяан ба үзэг. 5. Э.Дугаров «Намар» 6.Буряад алфавит. 7. Сентябриин нэгэн. 8. Үгэ таһалжа шэнэ мүртэ бэшэлгэ. 9. Шалгалтын ажал. 10. Үдэрэй журам. 11. Түргэн ба удаан аялган. 12.А.Жамбалон «Сентябрь» 13. Абтаһан үгэнүүд. 14. Г.Чимитов «Хүбүүн», Б-Б.Намсарайн «Одоо гайхалтай». 15. Экскурси нургуулиин огород. 16.Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. 17.Шалгалтын тест Нургалгын: - эхэ эсэгэ тухай хөөрөхэ, тэдэнэйнгээ мэргэжэл; гэр бүлэ - гэр бүлынгөө зониие, өөрэйгөө танилсуулжа шадаха, мэргэжэлын ба хэжэ байһан	18ч. 2 2 2 2 2 2 1 2 2 2 1 1 1.	Сайн байна! Амар мэндэ! Шини нэрэ хэн бэ? Ши хэн гэжэ нэрэтэйбши? Минии нэрэ Соелма. Ши хэдытэйбши? Би найматайб. Минии эжы Лариса Гомбоевна гэжэ нэрэтэй. Энэ минии эгэшэ. Эгэшэм Баярма гэжэ нэрэтэй. Тэрэ табадахи класста һурадаг. Энэ минии гэр. Минии аба эмшэн. Үбгэн абамни, хүгшэн эжымни гэртээ байдаг. Аха инженер. Манай байра һаруул дулаахан. Энэ стол. Стол дээрэ минии һуралсалай хэрэгсэлнүүд. Шини эжы юу хэнэб? Ном уншана гү?	Фонетика: долгие гласные [аа, оо, уу, үү, ээ, ии], звуки [һ,ү, үү, у, уу], [г, б] Дифтонги: ай,ой,уй,үй,эй. Лексика: нургуули, багша, һурагша, нүхэр, ном, дэбтэр, эжы, аба, хүгшэн эжы, үбгэн аба, мэргэжэл, эмшэн, аха, эгэшэ; Һаруул, шэнэ, гоё, табан зургаан, долоон, найман, юһэн, арбан; Би, ши, минии, шини, манай; Һураха, уншаха, бэшэхэ, зураха, абаха, байха; Послелогии: соо, дээрэ, доро; Грамматика: -имя существительное (ед.ч., мн.ч.) -имя прилагательное; -имя числительное (порядковое 1-10); -глагол (настоящее, прошедшее время); Заимствованные слова: диван, телевизор;	Онһон үгэнүүд: «Ном – хүнэй хани нүхэр». «Хүндэ туһа хэхээ арсангүй, хүндэ мууе һанангүй ябагты!». «Намар жэмэсээр һайхан, хабар сэсэгээр һайхан». «Бэлигтэй хүн – бултанай шэмэг, ургаһан сэсэг – талын шэмэг». Шүлэгүүд: Г.Чимитов «Захьяа»; Ц-Д.Дондогой «Сентябриин нэгэн»; Э.Дугаров «Намар»; А.Жамбалон «Сентябрь»;	1.Шүлэг сээжэлдэхэ. 2. 6н. үпр.6,7 3. 9н. 6үпр. 4. 9н. 7үпр. 5. Шүлэг сээжэлдэхэ, 6. 12н. 7үпр. 7. 14н. 5үпр. 8. 14үпр.6,7үпр. 9. Үгэнүүдые дабтаха. 10. 15н. 3үпр. 11. 17н. 5үпр. 12. Шүлэг сээжэлдэхэ. 13. 18н. 2үпр. 14. Шүлэг сээжэлдэхэ. 15. Жэмэс, овоциин нэрэ сээж. 16. 21н. 2үпр. 17. 22н. 5үпр. 18. Үгэнүүдые дабтаха.

<i>ажал тухайн хөөрэхэ.</i>					
Төмөрүүд, зорилгонууд 2 четвёрть	Сай Тоо	Хэлэлгын жэшээнүүд	Лексикэ – грамматическа материал	Хөөрөжэ, уншажа үгэхэ зохёолнууд	Гэрэй даабари
1	2	3	4	5	6
Бидэ һуранабди: 1.Ц-Ж.Жимбиев «Һурагша» 2. Дифтонгнууд. 3. Тоо (-,+). 4. Д.Ошоров «Зуруул» 5. Хатуу ба зөөлөн хашалганууд. 6. Л.Толстой «Хомхой нохой» 7. Хэн? юун? 8. Экскурси номой сан. 9. Э.Дугаров «Нэгэн, хоер, гурба...» 10. Тоо 1-10. 11. Ж.Зимин «Таба» 12. Хэн? юун? 13.Юу хэнэб? 14.Шалгалтын тест. Һургалгын: -сүлөө сай тухайгаа хөөрэхэ;һанаа бодолоо хэлэхэ, сэгнэлтэ табиха; хөөрөө эхилхэ, бариха, дүүргэхэ.	14ч. 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	Би һурагшаб. Минии сүүмхэ соо номнууд, элдэб үнгын карандашнууд, баллуур, дэбтэрнүүд. Намда 10 дэбтэр хэрэгтэй. Харуулагты. Хэды түхэригтэб? 50 түхэриг түлэхэт? Энэ манай класс. Манай класста 16 хүбүүд, 11 нэгэн басагад. Бидэ һайн һуранабди. Алдуу хэнгүй диктант бэшэнэб. Ши хэдытэйбши? Энэ хэнэй ном бэ? Нүхэршни хэн гэжэ нэрэтэйб? Мүнөө табан хэшээл болохо. Тоо бодолгын хэшээлдэ һонин задача бодожо, таба абааб.	Фонетика: долгота и краткость гласных. Дифтонги: ай, ой, эй,уй, үй. Йотированные гласные: я, ю, е, ё. сопоставление звуков [h-x], [y-y] Лексика: Тоолохо, хороохо, нэмэхэ, ядалсаха, алдуу, бодолго,аюултай, харуулха, зууха, ондоо, сэгнэлтэ. Заимствованные слова: Класс, глобус, магазин, фломастер, пенал, компьютер. Грамматика: Порядок слов в вопросительном предложении с вопросительными словами; личное притяжение: Нүхэрни, нохоймни, номни, сүүмхэмни.	<i>Онъһон үгэнууд:</i> Биб гэхэн гансаараа, Бидэ гэхэн олоороо. Хүн болохо багаһаа, Хүлэг болохо унаганһаа. <i>Шүлэгүүд:</i> Ц-Ж. Жимбиев «Һурагша». Э.Дугаров «1,2,3...» Ж.Зимин «Таба».	1.Шүлэг сээжэлдэхэ. 2. 26н. 6 упр. 3. 26н. 7упр. 4. 29н. 5,6упр. 5. 30н. 2упр. 6. 34н. 4 упр. 7.34н. 5 упр. 8. Үгэнүүдые дабтаха. 9. 36н. 6упр. 10. 37н. 7упр. 11. Шүлэг сээжэлдэхэ. 12. 41н. 8,9упр. 13. 44н. 4,5упр. 14. 45н. 7упр. Үгэнүүдые дабтаха.

Төмөрүүд, зорилгонууд 3 четверть	Саг Тоо	Хэлэлгын жэжээнүүд	Лексикэ – грамматическа материал	Хөөрөжэ, уншажа үгэхэ зохёолнууд	Гэрэй даабари
Сүлөө саг. Миний гэрэй ажал: 1. Ажалай амтан. Г.Чимитов 2. Хэзээ? 3. Экскурси «Магазин соо». 4. Ямар? Амаралтын үдэр. 5. Юу хэхэ? Хэзээ? Ямар? Гэрэй ажал. Гомдол. Д.Жалсараев. 6. Хэн? Юун? Юу хэнэб? Яанаб? Эжын магтаал.Ш.Нимбуев 7. Асуудалнууд. 8. Шалгалтын ажал. Нургалгын: -сүлөө саг тухайгаа хөөрөхэ; ханаа бодолоо хэлэхэ, сэгнэлтэ табиха; хөөрөө эхилхэ, бариха, дүүргэхэ.	8ч. 1 1 1 1 1 1 1	Сүлөө саг, амаралтын үдэр, үдэрнүүд тухай хөөрөөн. Театр, кино ошолго. Эжы абадаа хамналсалга. Магазин сооһоо элдэб янзын эдэе хоол абаабди. Би зааһаа эдихэ дуратайб. Амтатай гү? Ши эдихэ гүш? Аяга табасаа угааха хэрэгтэй. Гэр соомнай сэбэр, дулаан юм.	Фонетика: Долгие гласные (ээ, ии); Дифтонги: ай,эй,ой; Йотированные гласные: я,ю,е. Сопоставление звуков (h-x),(ү-у); Лексика: Амһарта, амаралга, амаралта, холжорхо, халлтирха, хатарха, хүнэй, хү,хүтэй, ууха,бууза, угааха. Ёонин, хүхюун, хүнгэн, солбон, гоё, харуул. Глаголы, выражающие действие в настоящем, прошедшем, будущем времени. Прилагательные: качественные Местоимения: личные 1,2,3 л.ед.ч. Знаки препинания при однородных членах предложения.	Онһон үгэнүүд: Эрдэмэй дээжэ – ном, эрхимэй дээжэ- эб, эдээнэй дээжэ- сай. Хүн болохо багаһаа, Хүлэг болохо унаганһаа. Шүлэгүүд: «Ажалай амтан»Г.Чимитов. «Сай» Д.Жалсараев «Гомдол» Д.Жалсараев «Эжын магтаал» Ш.Нимбуев	1. Шүлэг сээжэлдэхэ. 2. 48н. 4 упр. 3. 50н. 2 упр. 4. 54н. 5 упр. 5. Шүлэг уранаар уншаха. 6. Хэн? Юун? асуудалтай үгэнүүдые бэшэхэ. 7. 59н. 5 упр. 8.Дүримөө дабтаха, үгэнүүдэй дабтаха
Шэнэ жэлые угталга. Үбэлэй амаралта: 1. Елко. Г.Чимитов 2. Ехэ үзэг. Диалог. Дед Мороз. Ж.Балданжабон 3. Мэдүүлэл. «Елкодоо Наран болохоб» Д.Доржиева. Жабар Үбгэн. 4. Юрэ хөөрөһэн мэдүүлэлнүүд Асууһан мэдүүлэлнүүд.	12ч. 1 1 2 2	Үбэл (үбэлэй наадан). Шэнэ жэл. Шэнэ жэлэй дуратай бэлэгүүд. Хүйтэн үбэл болобо. Газаа хүйтэн, саһан ороно. Үхибүүд баяртай, Шэн жэл угтана. Шэмэг хайхан ёлко. Ёлкын галнууд яларна. Үхибүүд хатарна, дуулана. Жабар үбгэн зугаа наада гаргана. Шэнэ жэлэй бэлэг	Фонетика: йотированные гласные: я,е,яа; Дифтонги: ай,ой,үй,эй; Звуки: (ү,үү,өө). Лексика: ёлко, бэлэг, Жабар үбгэн, саһан, амаралта, Шэнэ жэл, угтамжа, баяртай, гоё, хүхюун, хүйтэн, хайхан, г.х.; Баярлаха, бэлэглэхэ,угтаха, хүлээхэ,холжорхо, орохо. Грамматика:	Онһон үгэнүүд: Эбтэй зоной эришэ хүсэтэй, эрэлхэг хүнэй зориг хүсэтэй. Эбтэй шаазгай элээ бариха., ээрэһэн дээһэн шулуу отолхо. Шүлэгүүд: «Елко» Г.Чимитов. «Елкодоо Наран	1. Шүлэг сээжэлдэхэ. 2. 62н. 4 упр. 3. Диалог ролёор наадаха. 4. 68н. 9 упр. 5. Шүлэг сээжэлдэхэ 6. 71н. 6,7 упр.

Амаршалга. 5. Шангадхаан мэдүүлэлнүүд. Ёлкын дуун.Ц-Ж.Жимбиев. Сагаалган. 6. Шангадхаан мэдүүлэлнүүд. Сахан дээрэхи үзэгүүд. Н.Дамдинов 7. Мэдүүлэлнүүд. 8. Шалгалтын ажал. 9. Экскурси «Шубууд манай нүхэд». Һургалгын: -Үбэл, үбэлэй наадан тухай хөөрөөн; -мэдээсэл һураха; - холбоо хөөрөө, хэлэлгэ хэхэ(Шэнэ жэлые угтамжада)	2 1 1 1 1	тарана. Сахан хүүхэн. Үбэлэй наадан. Хадаһаа юугээр холжордог бэ? Санаар, шаргаар, конькигаар. Сагаан һараар амаршалнаб. Сагаалганаа сагаанэдегээр угтая! Ёохор наадан эхилбэ.	Настоящее время глагола; Личные местоимения и спряжение глаголов в настоящем времени.	болохоб» Д.Доржиева. «Ёлкын дуун» Ц-Ж.Жимбиев. «Сахан дээрэхи үзэгүүд» Н.Дамдинов. Таабари: Хүл гаргүй аад, хүүргэ баридаг. (Хүйтэн). Хүл гаргүй аад, хүнэй үүдэ тоншодог. (Һалхин). Үбэлдөө сагаан дэгэлтэй, зундаа боро дэгэлтэй. (Шандаган). Мүльһэн дээрэ мүнгэн шагта, альган дээрэ алтан шагта. (Һара).	7. 73н. 6 упр. 8. Шүлэг сээжэлдэхэ 9. Диалог сээжэлдэхэ. 10.Рассказ бэшэхэ. 11. Шүлэг сээжэлдэхэ. 12. Шубуунай гэрхэнүүдые хэхэ.
--	--	---	--	--	--

Төмөрүүд, зорилгонууд 4 четверть	Сай Тоо	Хэлэлгын жэжээнүүд	Лексикэ – грамматическа материал	Хөөрөжэ, уншажа үгэхэ зохёолнууд	Гэрэй даабари
Буряад орон. Аяншалга. 1. Буряад орон. Ц-Ж.Жимбиев 2. Хэндэ? Буряад ороной ниислэл хото Улаан-Үдэ. 3. Хаана? 4. Диалог. Хаанаһаа? Түрэл хото. Ц-Б.Бадмаев 5. Хайшаа? 6. Шалгалтын ажал. 7. Экскурси «Түрэл нютагни». 8. Минии нютаг. Тоонто нютаг. 9. Хэнтэй? Сэсэгүүд. Дабталга. 10. Шалгалтын ажал. Һургалгын: - жэлэй дүрбэн саг, байгаали зураглан хөөрөхэ; - өөрөөн һанаа бодол экологическэ талаар бодомжолго хэлэхэ; Буряад орон тухай һураха, хөөрөө үргэлжсэн нэмэн һонин мэдэсэ нэмэхэ.	16ч. 1 2 2 2 2 1 1 2 2 1	Хүбшэ тайга, ан арьяатан, жэгүүртэ шубууд, аршаан булаг. Баян даа Буряад оромнай. Ши хаана байдагбши? Би Нарһатада байдагби. Ямар гудамжада бадагбши? Минии түрэл хото – Улаан-Үдэ. Минии тоонто нютаг Нарһата. Түүхээр нютагни баян лэ.	Фонетика: Долгота и краткость гласных; Дифтонги: ай, ой, эй, үй, уй; звуки һ, ү, өө. Йотированные гласные (яа, еэ,еёо, ю, юу); особенности произношения звуков (өө), (ү), (үү), (һ); сопоставление звуков (ү- х), (оо-өө), (ү-ү), (үү-үү); Лексика: Слова для описания города (достопримечательности столицы): зүжэг, талмай, мэдээжэ, суута, түрүүшын. Название времен года; названия птиц, цветов; глаголы, выражающие действия в настоящем, будущем, прошедшем времени в рамках заданной тематики. Грамматика: Ед. и мн. число сущ.; однородные члены предложения; прилагательные; местоимения; частицы; порядок слов в предложении.	Онһон үгэнууд: <i>Түрэхэн орон – түрэхэн эхэ. Хүнэй газар – хүхэ тайга, хариин газар – хара тайга.</i> Шүлэгүүд: «Буряад орон» Ц- Ж.Жимбиев. «Түрэл хото» Ц- Б.Бадмаев. «Наран ба хүүгэд» Б.Цыремпилов. «Улаалзай» Ц- Д.Будаев. «Балжан гарма» Ц- Д.Будаев. «Элүүр байдал» Х.Намсараев.	1. Шүлэг сээжэлдэхэ 2. 87н. 8 упр. 3. 88н. 4 упр. 4. 88н. 5 упр. 5.89н. 2 упр. 6. Шүлэг сээжэлдэхэ 7. 3н. 8 упр. 8. 96н. 5,6 упр. 9. Шүлэг сээжэлдэхэ 10. Үгэнуудэй дабтаха 11. 101н. 9,11упр. 12. Шүлэг сээжэлдэхэ 13. 103н. 3 упр. 14. 104-110 дүрим. 15,16. Дабтаха.
Итого:	68ч.				

Тематическое планирование 4 класс.

Төмөрүүд, зорилгонууд 1чөтвөрт – 18ч. 4 класс.	Сэг Тоо	Хүбин гол удха тайлбарилга	Практическа, хургалгын, хүмүүжүүлгын, хүгжөөлгын зорилгонууд. Практическа зорилгонууд.	Шэнэ үгэнүүд ба грамматическа материал	Гэрэй даабари
1	2	3	4	5	6
Баяртай, минин эгээн дуратай амаралта! 1.Зунай амаралта. 2. Эрдэнин зунай амаралта 3. Урда жэлдэ үзэһэнөө дабталга. 4. Найруулга. (Зунай амаралтада болоһон ушар найруулан бэшэхэ). 5. Шалгалтын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>1.Шэнэ үгэнүүдые холбоо хэлэлгэдэ хэрэглэлгэ.</i> <i>2. Уншалга, удхаарнь хөөрэлдэлгэ</i> <i>3.Шагналга, хэлэлгэ хөөрэлдэлгэ</i> <i>4.Бэшэг бэшэлгэ.</i> <i>5. Шалгалтын даабаринууд:</i> <i>Диктант, классхаа гадуур уншаха текст, төстнүүд, харилсаа үнгэргэхэ даабаринууд, диалогүүд.</i>	8ч. 1 2 3 1. 1	1.Зунай амаралта. Амаралтын лагерь. Амарха үе сагта хүн бүхэнэй хүгжэлтын нүлөө, удха тухайнь хөөрэлдөөн. 2.Эрдэнин зунай амаралта. «Найрамдал» гэхэн уласхоорондын амаралтын лагерь – үхибүүдэй болбосорол, хүгжэлтын онсо удха. Хонирхолтой уулзалга, интеллектуальна наадан, хари хэлэнүүдэй нүлөөн. Эрдэнин бэшэгэй удхые элирүүлгэ, хөөрэлдөөн. 3.Урда жэлдэ үзэһэнөө дабталга. 4.Зурагаар хөөрэлдөөн. 5.Шагнажа, хөөрөжэ, уншажа, бэшэжэ хураһан дадал, мэдэсыень саашань бэхижүүлгэ ба хүгжөөлгэ. 6. Компьютер хэрэглэлгэ, тэрэнэй аргаар уншалга ба	1.Хэшээл бүхэндэ дурадхагдаһан зорилгонууд холбоотойгоор бөөлүүлэгдэхэ. 2. Хэшээл бүхэнэй хубинууд тон нягта холбоотой байха. 3.Хэшээлэй шата бүхэндэ үзэгдэжэ байһан материал бэе бөөдээ холбоотой ба хэмжээтэй байха. 4. Аха дүүнэрэй, анда нүхэдэй харилсаан найдамтай байха. Найрамдал, эб найрамдалай удха. Олон ондоо арадуудай үхибүүдэй харилсаан. 1.Харилсаа холбооной заршам гол хуури эзэлхэ. 2.Харилсажа шадаха дүршэл бэхижүүлхын түлөө олон хонирхолтой даабаринуудые дурадхаха. 3. Абяануудта онсо анхарал хандуулха. 4.Шэнэ үгэнүүд ба холбуулалнууд: а)танилсалга; б)бэхижүүлгэ; в)үгэнүүдые ба холбуулалнуудые	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: амаралта, зунай амаралта, амарха, амарааб, амжалта, үнгын карандаш хэнэйб? Агуу дэлхэй хэнэйб? Хонирхолтойгоор, үнгэрхэ, уласхоорондын лагерь, аймшагтай амитад, мурьсөөн, хара хэлэнүүд, олон хэлэ мэдэхэ, Америкэ, Монгол, циркдэ ошохо,харахаа. Грамматическа: Хаанаһаа? Гэрһээ, Москваһаа, хургуулиһаа, Улаан-Үдэһөө Хаана? Лагерьта, Байгалда, гэртэ, Москвада Түлөөнэй нэрэ дабтаха.	1. 5н.Шүлэг сээжэлдэхэ. 2. 10н. упр14. 3. 11н упр.17 4. 12н.упр21. 5. 13н. упр.25. 6. 14н. упр.28 7. 15н. упр.30 8. Дабталга

<i>шадабари:</i> <i>а) удхын; б)холбоотой хэлэлгын; в) грамматическа байгууламжын таланууд; г) аудио, видео аргуудыг хэрэглэлгэ.</i> <i>Холбоо хэлэлгэ:</i> <i>а) удхаараа холбоотой, тодорхой хэлэлгэ;</i> <i>б) удхаараа зохилдолго;</i> <i>в) уранаар найруулга;</i> <i>г) шүлэг, оньһон үгэнүүдыг, таабаринуудыг мэдэсэ.</i> <i>Харилсаа-хөөрэлдөөн:</i> <i>а) хурагшадай харилсаа хөөрэлдөөн;</i> <i>б) репликэнүүдэй тоо хэмжээн;</i> <i>в) тэдэнэй удхын холбоон;</i> <i>г)хоёр хүнэй хөөрэлдөөнэй хэлэлгын эдэбхи;</i> <i>унишаа шадабари:</i> <i>а) текстын баримтата мэдэнүүдыг ойлголго;</i> <i>б) текст зохилдохо хубинуудта хубаалга;</i> <i>в) гол үйлэ харуулһан мэдүүлэлнүүдыг</i>		наймаанай түбүүдтэ. Номой дэлгүүртэ хуралсалай хэрэгсэлнүүд Хубсаһанай ба гуталай дэлгүүртэ. Шэнэ хуралсалай жэл: шэнэ бодол, һонирхол, баяр, найдал, этигэл, эрдэм мэдэсэ.	ехэ бэлэдхэл хэрэгтэй. Хурагшадай һанамжа элирүүлхэ, эли бэшэ, ойлгогдоогүй зүйлын олохо, тэрэниг усадхаха. Хурагшадай словарь ба хэлэлгын найруулга баяжуулха. Хэшээлэй түсэбүүд соо дурадхагдаһан гол зорилгонууд тон нягта холбоотойгоор бэлүүлэгдэхэ. Шэнэ үгэнүүдыг, хэлэлгын хэбүүдыг, холбуулалнуудыг эмхи гуримтайгаар хубаарилжа ойлгуулха. Элдэб һонин аргуудыг хэрэглэн, мэдэхэ үгэнүүдтэнь холбон даабаринуудыг дүүргүүлхэ. Бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ. Хурагшадай мэдэхэ мэдэсэнүүдтэнь үндэһэлжэ, багшын тухаламжаар асуудалнуудта зүбөөр харюу үгэжэ хургаха. Багшын тухаламжагүйгөөр асуудал табижа хургаха, харюусажа хургаха. Компьютерна арга боломжо хэрэглэн, элдэб даабаринуудыг дүүргүүлхэ. Шүлэг, текст, таабаринуудыг, дуунуудыг, оньһон үгэнүүдыг шагнуулха, дуулуулха. Ролёор уншуулха, онтохоной	Грамматическа материал: юрэ хөөрөһөн ба асууһан мэдүүлэлнүүд.	
--	--	--	--	---	--

онсолго; г)хуби дэлгэрэнгы болголго;; д) хуби хуряамжалга. Бэшэлгэ: а) ажсалай дэбтэр соохи даабаринууд; б) богонихон диктант; в) теснүүд; г) найруулга.			удхаар богонихон наада зохёохо ба наадхуулха.		
Һургуулимни – эрдэмэй эхин юм! Юүмэнэй нэрын зохилдол, дахуул үгэнүүд. Тоогой нэрэ. 1.Манай һургуули. 2. Диалог и микродиалог. 3. «Хани нүхэрни» Э.Дугаров. Шалгалын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>Ойлгон уншалга:</i> - Текст соохи мэдүүлэлнүүдэй хоорондохолхолбоон; -Текст сохи хубинуудай хоорондохолхолбоон ба харилсаан. Һурагшадай зүбөөр, эли тодоор асуудалнуудта харюусалга.Үндэр шанартай хөөрэлдөөн ба харилсаан. Зурагаар хөөрэхэдөө, һурагшадай ойлго абahan, сээжэлдэһэн үгэнүүдые, хэлэлгын хэбүүдые хэрэглэлгэ шалгалга.	бч. 1 2 2 1	Һурагшадай мэдэсэ ойлгохо зорилготой. Урда жэлдэ «Һургуули» тухай үзэжэ гарahанаа үргэлжэлүүлхэ, энэ хуби шэнэ олон үгэнүүдээр ба үгүүлбэринүүдээр баян болоһоноо гэршэлнэ. Эрдэм мэдэсэ олгохо хүдэлмэри ба даабаринууд һурагшадай үнэн бодожо байгаа байдалтай нягта холбоотойгоор үгтэбэ. Үхибүүдэй арга боломжо хараадаа абажа, тон һонирхуулжа хэшээл бүхэниие үнгэргэхэ. Һуралсалай ябасын гол эмхидхэлэй түхэл, һурагшадай бүхы талаһаань хүгжөөлгэ бээлүүлхэ.	Һуралсал – хүн бүхэнэй, үхибүүн бүхэнэй гэхэн хөөрөө үнгэргэхэ. Һуралсал, һургуули тухай оньһон үгэнүүд. Жэшээ: «Һураһан хүн толон соо ябаха, һураагүй хүн манан соо ябаха». Һурагшадай хамта оньһон үгэнүүдэй удха тайлбарилха. Хани нүхэд, хулисэл, нүхэсэл тухай хөөрэлдөө үнгэргэхэ. Һуралсалай дүнгүүдэй бүхэ байлгын ба харилсаа холбооной хэшээл бүхэнтэй нягта холбоотой байха.	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Хүгжөөхэ, холбоон, эрхимээр, хорихо,үзэхэ, баригдаха, эрхимээр һураха, бэээ хорихо, олон хэлэнүүдые үзэхэ мүрысөөндэ хабаадаха, англи хэлээр дуугаржа һураха, харилсаха, хатарха, хөөрэхэ, туршаха, үшөө ерээдүй Грамматическа: Хэн? юун? хэнэй? юунэй? Духуул үгэ: дээрэ, доро, соо. Тоогой нэрэ: хэды? хэдыдэхэ?	1. 24н упр.2. 2. 25н. упр.6. 3. 26н. 9упр. 4. 26н.10упр. 5. 28н. упр14. 6. 30н. 17упр.

[illegible]

Диалог уншалга ба сээжээр хэлэлгье шагналга. Диалог зохёолгодо ярянай хэлэ шалгаха.			Шагнаһан текстын удхаар хөөрэлдөө үнгэргэхэ; Шэнэ үгэнүүдтэй удха шанар тон зүүһнтайлбарилха, хэлэлгэ соо хэлэжэ шадаха болгохо. Диалог зохёохо, ярянай хэлэ хүгжөөхэ; Шүллэгүүдые уранаар уншуулга, сээжэлдэлгэ.		
Үльгэрэй ороноор аяншалнаб! Тэмдэгэй нэрэ. Юрэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүд. 1. Үльгэр, домог, онтохон. 2. Сэсэн хулгана (онтохон) 3. Ута һүүл Д.Ошоров 4. Хулгана, миисгэй, петух гурбан. Л.Толстой Шалгалын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>Онтохонуудай удхын ойлгосо.</i> <i>Шэнэ үгэнүүд ба холбуулалнуудые ойлгоһон мэдэсэ.</i> <i>Ролёор уншалга;</i> <i>Шагнан ойлголго.</i> <i>Онтохонуудай удхаар хөөрөө тайлбарилга хэлгэ, хубиинуудта хубаалга, асуудалнуудта харюусалга.</i>	6 1 2 1 1 1	Үльгэр, домог, онтохон. Үхибүүн наһанайм баялиг! Үльгэр, онтохоной удхаар хөөрэлдөөн. Үльгэрэй ороноор аяншалга, тэрэнэй удха. Зурагаар хөөрөө үнгэргэхэ. Зурагаар найруулга бэшэжэ һураха. Һурагшад «Сэсэн хулгана», «Ута һүүл», «Хулгана, миисгэй, петух гурбан» гэхэн онтохонуудые уншаха. Ролёор уншалга. онтохонуудай удхаарнь багахан сценкэ бэлдэхэ, харуулха. Удхаарнь хөөрөө үнгэргэхэ.	Даабари бүхэн практическа һуралсалай, хүмүүжүүлгын, хэлэлгэ хүгжөөлгын зорилгонуудые баримтална. Уеншаха, бэшэхэ, шагнан ойлголгоһоо гадна, хоорондоо хөөрэлдэжэ шадахын дадал хүгжөөхэ даабаринууд гол һуури эзэлнэ. Һурагшадай юрэнхы болбосорол дээшлүүлхэ, логическа бодол хүгжөөлгэ. Үхибүүн бүхэнэй ойлгосо, мэдэсэ, хүгжөөлгэ, эдэбхи хараадаа абалга. Уншалга. Удхые бүхэлээрнь ойлголго. Ролёор уншалга. Элдэб драматизаци. Хоёр һурагшадаар диалог уншуулга. Ээлжээгээр онтохонуудай хубинуудые уншалга, онтохо ойлгон уншаха зуураа текстынгээ ябаса, тогтолго, аянгыень зүбөөр хэрэглэлгэ. Ойлгон уншалга ба уран уншалга, удхаарнь хөөрэлдөө үнгэргэлгэ.	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Литэ, үльгэр, онтохо, тэмээн, үльгэрэйм нүхэд, онтохо хөөрэхэ, арсалдаан, үглөөнэй наран, зүб хэлэхэ, зүб хэлээ, сугларха, хүлынь хара, залаань улан, нюдэниинь бэлтгэр, хамарынь морхогор, хүзүүниинь сагаахан, хүлынь борохон. Юрэ хөөрэхэн, асууһан, шангадхаһан мэдүүлэлнүүд. Жэшээ: -Һонин гү? Харыт, харыт, наран гараа! Нара харааб! Глагол: юумэнэй үйлэ ба байдал. Жэшээ: Заахан хулгана нохойдо хөөрөө. Наранда игаажа хэбтээ. Тэмдэгэй нэрэ: аймшагтай, мэлмэгэрхэн, хүлынь хара, залаань улан гэхэ мэтэ.	1. 46н.4упр. 2. 47н.7упр. 3. 48н.8,9упр. 4. 50,51н. 12упр. 5. 52н.15упр. 6. 53н.18упр.

Төмөрүүд, зорилгонууд 1Шетверть – 20ч.	Саг Тоо	Хувиин гол удха тайлбарилга	Практическа, хургалгын, хүмүүжүүлгын, хүгжөөлгын зорилгонууд. Практическа зорилгонууд.	Шэнэ үгэнүүд ба грамматическа материал	Гэрэй даабари
Шэдитэ үбэл, минии үбэл! Тэмдэгэй нэрэ, глагол, юумэнэй нэрэ. 1. Үбэл 2. 2.Дахинаа ерэбэл үбэл! Ц-Х.Хубитуева. 3. Шүлэгүүд Т.Григорьева. 4. Шэнэ жэл. 5. Жабар үбгэн Г.Чимитов. 6. Шалгалтын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>Үгэнүүдые холбожо, хэлэлгэ зохёолго.</i> <i>Зүбөөр үгүүлэлгэ.</i> <i>Холбоо хэлэлгэ, яряанай хэлэлгэ, бэе бээтээе харилсалга.</i> <i>Шүлэгүүдые,оньһон үгэ, таабаринуудые сээжээр мэдэлгэ.</i> <i>Сюжетнэ зурагуудаар хөөрэлгэ.</i>	8 2 1 2 1 1 1	Үбэл – шэдитэ үбэл, үльгэрэй орон. Минии эгээл дуратай саг. Үбэлэй үдэрнүүд: жабартай, саһатай, һалхитай.	Хэшээл бүхэнэй зорилгонууд нягта холбоотой. Тайлбарилан хөөрэлгэ, харуулжа ойлгуулгын арга хэлэлгэ хүгжөөлгэдэ, эрдэм мэдэсэдэ хэрэглэлгэ. Үхибүүн бүхэндэ онсо анхарал хандуулха, һонирхуулан ойлгуулха. Үхибүүн бүхэнэй ойлгосо, мэдэсэ, хүгжэлтэ, эдэбхи хараадаа абаха. Жэлэй эгээн гоё үбэлэй саг тухай Абида хүбүүнэй хөөрөөн. Шэнэ жэлэй һайндэр. лексическэ, грамматическа, фонетическэ бүридэлнүүдэй хоорондохи холбоон. Шэнэ жэлдэ бэлдэлгэ. Диалог уншалга, сээжээр хэлэлгэ, һажаан диалог зохёолго. Бэе бээтээе харилсажа хургалга. Шүлэгүүдые уран гоёор уншалга ба сээжэлдэлгэ (упр.11, 61, 16, х. 63; упр. 18, х. 63) Шэнэ үгэнүүдые, холбуулалнуудые хадуун абалга, хэлэлгэдэ хэрэглэлгэ. Абьянуудта онсо анхарал хандуулга. Шагнан ойлголго.	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Шэнэ үгэнүүд ба холбуулалнууд: үбэл, сагаан, үльгэрэй орон шэнги саһаар хушагдаба, хүйтэн үбэл, санаар ябажа һурахаб, би хүлээнэб, би үбэлые хүлээнэб; би үбэлдэ дуратайб, би конькигаар халтирнаб, намда бэлэглээ, шамда бэлэглээ гү? Намда таараа, Ягшаа хүгшэн, шэдитэ айлшад, эмхидхэхэ, эрхимлэхэ. Шэнэ үгэнүүдые, холбуулалнуудые ойлгогуулха элдэб аргууд. Зурагаар гү, али үйлөөр ойлгуулха. Грамматика: грамматическа байгууламжа, грамматическа мэдэсэнүүд, ойлгосонууд урда үзэлэн төмөнүүдтэй холбоотой. Тэмдэгэй нэрэ, глагол, юумэнэй нэрэ.	1. 58н. упр.3 2. 60н. упр.8 3. 61н. упр.11 4. 63н. упр.16,18. 5. 65н. упр.21 6. 68н.упр.26 7. 70н. упр.32 8. Дабтаха.

Сагаалган, сагаалган - сарюун харамнай. Юумэнэй нэрэ. Олоной тоо. 1.Сагаалган. 2.Сагаалганай хайндэр! 3.Шалгалтын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>Грамматическа байгууламжа хэлэлгэ хугжөөлгэдэ, холбоо хэлэлгэдэ хэрэглэлгэ. Харилсаа хэлэлгэдэ хэрэглэлгэ. Шэнэ грамматическа мэдэсэнүүд, ойлгосонууд урда үзэһэн темэтэй холбоотой. Ород хэлэнэй дүримтэй зэргэсүүлгэ. шэнэ үгзүүдые ба холбуулалнуудые ойлгоһон мэдэсэ.</i>	4 1 2 1	«Сагаан һара», «сагаан», «Сагаалган» - тухай эрдэм мэдэсэ бэхижүүлгэ ба хугжөөлгэ. Сагаалганай хайндэр гэр бүлэдэ, хургуулида. Шэнэ үгэнүүд ба холбуулалнууд. Лексическэ, грамматическа, фонетическэ бүридэлнүүдэй хоорондох холбоондо хургалга. Холбоо хэлэлгэ,бэхижүүлгэ ба хугжөөлгэ. Уншалгын дадал хугжөөлгэ. Диалог сээжээр хэлэжэ, зохёожо, харилсажа хургалга. Шагнан ойлголго. Кассетэ шагнуулха. Упр.1, х.72; упр. 5, х. 74; Упр. 8, х. 75; упр. 9, х. 76; Даабаринуудые кассетэдэ буулгажа шагнуулга. Үрээл хэлэжэ ба бэшэжэ хургалга.	Хэшээл бүхэндэ эдэ зорилгонууд холбоотойгоор бээлүүлэгдэхэ. Монгол туурагта арадуудай гол хайндэр. Ондоо арадуудай хайндэрнүүд тухай хөөрэлдөөн. тэдэнэй удха шанар хүн бүхэнэй, арад бүхэнэй хугжэлтэдэ. Гэрэй даабарида онсо анхарал хандуулга. Шэнэ сагай байдалай эрилтээр багшын болон хурагшадай хамтын ажалай үрэ дүнтэй байлга. Сээжээр шалгалта (диалог, холбоо хэлэлгэ, зурагаар хөөрэлгэ). Бэшэмэлээр шалгалта (шалгалтын хүдэлмэри, диктант, тестнүүд, найруулга). Уншалгын удхаар шалгалта: текст удхаараа зохилдохо хубинуудта хубаалга, гол үгэ болон мэдүүлэлнүүдые онсололго, түсэб зохёолго, али нэгэ хуби хуряамжалалга гү, али дэлгэрэнгы болголго. Харилсаанай хөөрэлдөө эмхидхэлгэ: а) репликэнүүдэй тоо хэмжээн; б) тэдэнэй удхын холбоон; в) хөөрэдэгшэдэй хоёр талаһаа хэлэлгын эдэбхи; г) хэлэлгын хубаари; д) хэлэлгын ябаса. Хурагшадай хэлэлгыг шагнан ойлголго: а)удхын, холбоотой хэлэлгын; б)грамматическа байгууламжын тала.	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Сээжээр мэдэхэ бололгын холбуулалнууд: амтатай сагаан эдээн табаг, бэлдэхэ, мяхан табагай конкурс, амтатай ээзгэй, илагшад шангуудта хүртөө; эрхимээр хатарха, үрээл табилгын мүрысөөн, ухаан бодолой урилдаан, хүбэлгэн команда. Грамматическа: Юумэнэй нэрэ. Олоной тоо. Ород хэлэнэй дүримтэй зэргэсүүлгэ.	1. 74н. упр.4, 6 2. 76н. упр.10,11 3. 79н. упр.14 4. 80н.упр.18
--	--------------------------------------	---	--	---	--

Эжымни жаргал – энэ дэлхэйн шэмэг. Түлөөнэй нэрэ. 1.Мартын найман. 2.Эжын хайндэр!	3 1 2	Эжы – энэ дэлхэйн шэмэг. Харилсаанай хэлэлгэ хүгжөөлгын заршамууд. Хэлэлгэ бэлдэлгын, бэхижүүлгын ба шадабариин хэшээлнүүд. Харилсан хөөрэлдэлгын хэшээлнүүд. Уншалгын хэшээлнүүд. Шагнан ойлголгын хэшээлнүүдтэ онсо анхарал хандуулга. Хэлэлгэ, ойлгосо хүгжөөлгын болон хургалгын даабаринуудай олон янзын байлга.	Хүниие хүндэлхэ гээшэ – хүн бүхэнэй нангин уялга; Хэшээл бүхэнэй гол зорилго бээлүүлхын тула хургалгын, хүмүүжүүлгын, хүгжөөлгын зорилгонуудые нягта холбоотойгоор хэрэглэлгэ; Фонетическэ, лексическэ, грамматическа дадалнуудые бэхижүүлгэ, хурсадхалга; Лексическэ, грамматическа мэдэсэнүүдэй урда үзэһэн темэнүүдтэй холбоотой байлга. Һурагша бүхэнэй хубиин онсо шэнжэнүүдые хараада абалга; Холбоо хэлэлгын, яряанай хэшээлнүүдтэ аудио болон харалгын аргуудые хэрэглэлгэ; Хэлэлгын эршэм, удхаараа зохилдолго, бүридэлэй талаар олон янзын байлга; Һурагшадай мэдэсэ ба дүй дүүршэл хараада абалга; шагнан ойлголго; Упр.4,х.83; упр.10,х.84;упр.12,х.85; Упр.18,х.87; упр.21,х.88.	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Эжын хайндэр , эжымни – гэрэлтэ наран, эжын үдэр, бүлэ тухайгаа хөөрэхэ, Улаан-Үдэдэ түрөөб, хүүгэдэй эмшэн, уринаар хандаха, һэрюун ундан, бэлэг абаха, бэлэг бэлдэхэ. Онһон үгэ: «Хүн болохо багаһаа, хүлэг болохо унаганһаа». Амаршалга: Хүндэтэ минии эжы! Хүндэтэ минии багша!Хүндэтэ минии эгэшэ! Хүндэтэ минии дүү басаган! Грамматическа: а)удхань, байгуулга, хэлэлгэ соо хэрэглэлгэ; б) тайлбарилга; в) харан ойлгуулалгын хэрэгсэлнүүдэй байра; г) грамматическа байгууламжануудые һанаан хэлэлгын, тааруулан табилгын, ондоо бололгын даабаринуудые хэрэглэлгэ; д)олон ондоо хэлэлгын даабаринуудые хэрэглэн, грамматическа байгууламжануудые хадуун абалга.	1. 83н. упр. 7 2. 84н. упр.10 3. 87н упр.20, 21.
--	--------------------------------	--	---	--	---

Эбтэй бүлэ.Түлөөнэй нэрэ 1. Эбтэй бүлэ. 2.Диалог. 3.Шүлэг Э.Дугаров 4.Шалгалтын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>Шагнан ойлголго, дадал шадабари:а)удхын; б)холбоотой хэлэлгын; в)грамматическа байгууламжын таланууд; г)аудио, видео аргуудыг хэрэглэлгэ. Холбоо хэлэлгэ: а)удхаараа холбоотой, тодорхой хэлэлгэ;б)удхаараа зохилдолго;в)уранаар найруулга;г) шүлэг, оньhon үгэ, таабаринуудыг мэдэсэ. Харилсаа-хөөрэлдөөн: а) хурагшадай харилсаа хөөрэлдөөн;б) репликэнүүдэй тоо хэмжээн;в) тэдэнэй удхын холбоон;г)хоёр хүнэй хөөрэлдөөнэй хэлэлгын эдэбхи;унишаха шадабари: а) текстын баримтата мэдэнүүдыг ойлголго;б) текст зохилдохо хубинуудта хубаалга;в) гол үйлэ харуулһан мэдүүлэлнүүдыг онсолго;г)хуби дэлгэрэнгы болголго;;д) хуби хуряамжалга. Бэшэмэл хүдэлмэри хэрэглэлгэ:а) ажалай дэбтэр соохи даабаринуудыг дүүргэлгэ;б) богонихон диктант бэшэлгэ;в) теснүүд харюусалга;г) найруулга</i>	5 2 1 1 1	Эбтэй бүлэ. Харилсаанай хэлэлгэ хүгжөөлгын заршамууд. Хэлэлгэ бэлдэлгын, бэхижүүлгын ба шадабариин хэшээлнүүд. Харилсан хөөрэлдэлгын хэшээлнүүд. Уншалгын хэшээлнүүд. Шагнан ойлголгын хэшээлнүүдтэ онсо анхарал хандуулга. Хэлэлгэ, ойлгосо хүгжөөлгын болон хургалгын даабаринуудай олон янзын байлга.	Хэшээл бүхэнэй гол зорилго бээлүүлхын тула хургалгын, хүмүүжүүлгын, хүгжөөлгын зорилгонуудыг нягта холбоотойгоор хэрэглэлгэ; Фонетическэ, лексическэ, грамматическа дадалнуудыг бэхижүүлгэ, хурсадхалга; Лексическэ, грамматическа мэдэсэнүүдэй урда үзэһэн темэнүүдтэй холбоотой байлга. Хурагша бүхэнэй хубиин онсо шэнжэнүүдыг хараада абалга; Холбоо хэлэлгын, яряанай хэшээлнүүдтэ аудио болон харалгын аргуудыг хэрэглэлгэ; Хэлэлгын эршэм, удхаараа зохилдолго, бүридэлэй талаар олон янзын байлга; Хурагшадай мэдэсэ ба дүй дүүршэл хараада абалга; шагнан ойлголго;	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Эбтэй бүлэ, ажалша бүлэ тухайгаа хөөрэхэ, Улаан-Үдэдэ түрөөб, хүүгэдэй эмшэн, уринаар хандаха, хэрюун ундан, бэлэг абаха, бэлэг бэлдэхэ. Оньhon үгэ: «Хүн болохо багаһаа, хүлэг болохо унаганһаа». «Муу хүн модо хухалха, һайн хүн сэсэг тариха». Грамматическа: а)удхань, байгуулга, хэлэлгэ соо хэрэглэлгэ; б) тайлбарилга; в) харан ойлгуулалгын хэрэгсэлнүүдэй байра; г) грамматическа байгууламжануудыг һанаан хэлэлгын, тааруулан табилгын, ондоо бололгын даабаринуудыг хэрэглэлгэ; д)олон ондоо хэлэлгын даабаринуудыг хэрэглэн, грамматическа байгууламжануудыг хадуун абалга.	1. 90н. упр.3 2. 92н. упр.8 3. 94н. упр.12 4. 95н. упр.13 5. 96н. упр.18
---	----------------------------------	---	--	--	---

зохёон бэшлэг.					
Төмөнүүд, зорилгонууд 1Үчетверть – 16ч.	Саг Тоо	Хувиин гол удха тайлбарилга	Практическа, хургалгын, хүмүүжүүлгын, хүгжөөлгын зорилгонууд. Практическа зорилгонууд.	Шэнэ үгэнүүд ба грамматическа материал	Гэрэй даабари
Эбтэй бүлэ. Абтаһан үгэ. Дахуул үгэнүүд. 1.Хүгшэн эжы баабайнарни. 2.Алинииь амтатайб? Ц- Х.Хубитуева.	4 2 2	Эбтэй бүлэ. Харилсаанай хэлэлгэ хүгжөөлгын заршамууд. Хэлэлгэ бэлдэлгын, бэхижүүлгын ба шадабариин хэшээлнүүд. Харилсан хөөрэлдэлгын хэшээлнүүд. Уншалгын хэшээлнүүд. Шагнан ойлголгын хэшээлнүүдтэ онсо анхарал хандуулга. Хэлэлгэ, ойлгосо хүгжөөлгын болон хургалгын даабаринуудай олон янзын байлга.	Хэшээл бүхэнэй гол зорилго бээлүүлхын тула хургалгын, хүмүүжүүлгын, хүгжөөлгын зорилгонуудые нягта холбоотойгоор хэрэглэлгэ; Фонетическэ, лексическэ, грамматическа дадалнуудые бэхижүүлгэ, хурсадхалга; Лексическэ, грамматическа мэдэсэнүүдэй урда үзэһэн төмөнүүдтэй холбоотой байлга. Һурагша бүхэнэй хувиин онсо шэнжэнүүдые хараада абалга; Холбоо хэлэлгын, яряанай хэшээлнүүдтэ аудио болон харалгын аргануудые хэрэглэлгэ; Хэлэлгын эршэм, удхаараа зохилдолго, бүридэлэй талаар олон янзын байлга; Һурагшадай мэдэсэ ба дүй дүүршэл хараада абалга; шагнан ойлголго;	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Эбтэй бүлэ, ажалша бүлэ тухайгаа хөөрэхэ, Улаан-Үдэдэ түрөөб, хүүгэдэй эмшэн, уринаар хандаха, һэрюун ундан, бэлэг абаха, бэлэг бэлдэхэ. Онһон үгэ: «Хүн болохо багаһаа, хүлэг болохо унаганһаа». «Муу хүн модо хухалха, һайн хүн сэсэг тариха». Грамматическа: а)удхань, байгуулга, хэлэлгэ соо хэрэглэлгэ; б) тайлбарилга; в) харан ойлгуулалгын хэрэгсэлнүүдэй байра; г) грамматическа байгууламжануудые һанаан хэлэлгын, тааруулан табилгын, ондоо бололгын даабаринуудые хэрэглэлгэ;д)олон ондоо хэлэлгын даабаринуудые хэрэглэн, грамматическа байгууламжануудые	1. 99н. упр23 2. 103н. упр.28 3. 105н. упр.34 4. 108н. упр.39-41

				хадуун абалга.	
Жаргалтай байгыш, Улаан-Үдэмни! Абтаһан үгэ. Дахуул үгэнүүд. 1. Улаан-Үдэмни. Г.Чимитов. 2. Азийн үхибүүдтэй анда нүхэд. 3. Хотын дуу хатарай «Байгал» ансамбль. 4. Байгаалийн музей. 5. Шалгалтын ажал. Мэдэсэ шалгалга: <i>Шагнан ойлголго, дадал шадабари: а) удхын; б) холбоотой хэлэлгын; в) грамматическа байгууламжын таланууд; г) аудио, видео аргуудыг хэрэглэлгэ. Холбоо хэлэлгэ: а) удхаараа холбоотой, тодорхой хэлэлгэ; б) удхаараа зохилдолго; в) уранаар найруулга; г) шүлэг, оньһон үгэ, таабаринуудыг мэдэсэ. Харилсаа-хөөрэлдөөн: а) хурагшадай харилсаа хөөрэлдөөн; б) репликэнүүдэй тоо хэмжээн; в) тэдэнэй удхын холбоон; г) хоёр хүнэй хөөрэлдөөнэй хэлэлгын эдэбхи; уншаха шадабари: а) текстын баримтата мэдэнүүдыг ойлголго; б) текст зохилдохо хубинуудта хубаалга; в) гол үйлэ харуулһан мэдүүлэлнүүдыг</i>	6 1 1 2 1 1	Түрэл хото, түрэнһэн нютаг хүнэй хүгжэлтэдэ, түүхэ домогто; Түрэл хотын олон һонирхолтой газарнуудаар уулзалга. Япон гүрэнэй Канагава, Токио, Эбина, Йокогама хотонуудаар аяншалга. Эб найрамдалай Азийн үхибүүдэй уулзалга. Хотын дуу хатарай «Байгал» ансамбль. Уласхоорондын фестивальда хабаадалга. Шэнэ үгэнүүд ба холбуулалнуудыг сээжэлдэлгэ. Лексическэ, грамматическа, фонетическэ талаар хоорондохи холбоондо хургалга. Холбоо ба ярянай хэлэлгэ бэхижүүлгэ ба хүгжөөлгэ. Уншалгын дадал хүгжөөлгэ. Харилсажа хургалга, сээжээр диалог хэлэжэ ба зохёожо хургалга.	Практическа, хургалгын, хүмүүжүүлгын ба хүгжөөлгын аргуудай хоорондохи нягта холбоон; Тайлбарилан хөөрэлгэ, шэжэлэн ойлгуулга эмхидхэлгэ. Хотын һайндэр. «Дэлхэй хүүгэдэй бага һаһанһаа эб нэгэтэй ажаһуухын түлөө Азийн үхибүүдэй уулзалга». Азийн 9 гүрэнэй үхибүүд анда нүхэд болоо. Шагнан ойлголгын, хөөрэлдөөнэй, харилсаанай, уншалгын олон тоото даабаринуудыг дүүргэлгэ. Хурагшадай хүгжэлтэдэ, эрдэм мэдэсэдэ түрэл хотын, түрэнһэн дайдын олон ондоо хотонуудаар аяншалгын нүлөөн тухай хөөрэлдөө үнгэргэлгэ. Ази дэлхэйн үхибүүдэй хани барисаан эб найрамдалай хүгжэлтэдэ гэнһэн хөөрэлдөөн. Хурагшадай мэдэрэл, шадабари, һонирхол хүгжөөлгэ. Гүрэнүүд: Польшо, Монгол, Солонгос, Япон, Урда Корей, Боливи, Итали. Хотонууд: Токио, Канагава, Эбина, Йокогама. Бэшэлгын дүршэл бэхижүүлхэ ба хүгжөөлгэ. Уншалгын, шагнан ойлголгын дүршэлнүүдыг бэхижүүлгэ ба хүгжөөлгэ. Шэнэ болон олон абтаһан үгэнүүдыг	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Түрэл хото, би хөөрэхэм, дэлгүүрнүүд, худалдаанай түбүүд, түүхын музей, Байгаалийн музей, һонирхолтой уулзалга, выставкэ нээгдээ, уряал бэшэг, харилсаха, хүүгэдэй зүжэг, хотын һайндэр, түрэнһэн үдэрөөршни амаршалнаб, түрэл мини хото. Грамматическа байгууламжатай танилсуулга: а) удха, байгуулга, хэлэлгэ соо хэрэглэлгэ; б) тайлбарилга; в) һанан хэлэлгын, тааруулан табилгын, ондоо болголгын даабаринуудыг хэрэглэлгэ; д) грамматическа байгууламжануудыг хадуун абалга.	1. 110н. упр.5 2. 112н. упр.10 3. 114н. упр.20 4. 117н. упр.24 5. 119н. упр.29 6. 120н. упр.31

онсолго;г)хуби дэлгэрэнгы болголго;;д) хуби хуряамжалга. Бэшмэл хүдэлмэри хэрэглэлгэ: а) ажалай дэбтэр соохи даабаринуудыг дүүргэлгэ;б) богонихон диктант бэшэлгэ;в) теснүүд харюусалга;г) найруулга зохёон бэшэлгэ.		Ажалай дэбтэр соо үгтэһэн даабаринуудыг дүүргэлгэ.	мэдэлгэ. Польшо, Япон, Боливи, Хитад, Монгол, Урда Корей, Палестина, Солонгос, Шэнэ Зеланди, Колумби гүрэнүүдэй нэрыг холбоо хэлэлгэдэ хэрэглэлгэ. Япон гүрэнэй хотонууд: Токио, Эбина, Йокогама, Канагава г.м. бэшэлгэдэ ба холбоо хэлэлгэдэ хэрэглэжэ һуралга.		
Амар сайн, сэсэгүүд! Дабталга. 1.Флора бурхан. 2.Сэсэгэй һайндэр! 3.Шалгалтын ажал. 4. Экскурси – нуур. Мэдэсэ шалгалга: <i>Шагнан ойлголго, дадал шадабари:</i> а)удхын; б)холбоотой хэлэлгын; в)грамматическа байгууламжын таланууд; г)аудио, видео аргуудыг хэрэглэлгэ. Холбоо хэлэлгэ: а)удхаараа холбоотой, тодорхой хэлэлгэ;б)удхаараа зохилдолго;в)уранаар найруулга;г) шүлэг, оньһон үгэ, таабаринуудыг мэдэсэ. Харилсаа-хөөрэлдөөн: а) һурагшадай харилсаа хөөрэлдөөн;б) репликэнүүдэй тоо хэмжээн;в) тэдэнэй удхын холбоон;г)хоёр хүнэй хөөрэлдөөнэй хэлэлгын эдэбхи; унишаха шадабари: а) текстын баримтата мэдэнүүдыг ойлголго;б)	6 2 2 1 1	Сэсэгүүд тухай домог. Хатан-дангина Флора бурханай шэдитэ хүсэн. Түрэнһэн нютагаа, эжы абаяа, түрэлхидөө мартажа огто болохогүй гэнэн һургаал заабари. Эхэ хүнэй найдал, хүсэл, нүгэл хилэнсэгыг хүлисэл. Хүхэ сэсэгэй шэдитэ хүсэн. «Ургаһан сэсэг -- уулын шэмэг, бэлигтэй хүн - бултанай шэмэг». Сэсэгүүдэй һайндэрнүүд олон ондоо гүрэнүүдтэ (Греци, Энэдхэг, Индонези, Бирмэ, Итали, Англи, Америкэ, Хитад, Япон). Сэсэгүүдэй һайндэрнүүдтэ зорюулагдаһан һонирхолтой мэдээсэлнүүд. Ая ганга, аятай һайхан хүжэ болонош, ая ганга.	Сэсэгүүд тухай мэдээсэл ба ойлгомжонуудыг тайлбарилха. Олон гүрэнүүдтэ, жэшэнь: Германида, Францида, Англида, Америкэдэ, Хитадта, Японидо үнгэргэгдэдэг сэсэгэй һайндэрнүүд тухай хөөрэхэ. Эхэ нютагаа, эжы абаяа гамнаха, хайрлаха сэдхэл түрүүлхэ гэнэн бодол. Юрэнхы болбосорол дээшлүүлхэ, логическа бодол хүгжөөхэ. Сэсэгүүд – байгаали-эхын ... басагад гэнэн ойлгосо гүнзэгыгөөр мэдэрүүлхэ (Ц-Д.Дондоковагай шүлэг). Уншалгын, шагнан ойлголгын дүршэлнүүдыг бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ. Шэнэ үгэнүүдыг ба холбуулалнуудыг сээжээр мэдэхэ болгохо, тэдэниг холбоо хэлэлгэдэ, харилсаанда хэрэглэхэ болгохо. Бэшэлгын дүршэл бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ. Харилсажа, хөөрэлдүүлжэ һургаха.	Лексическэ: шэнэ үгэнүүд, холбуулалнууд: Сараана, намуу сэсэг, бамба сэсэг, ая, бадма сэсэг, нил сэсэг, алтан зула сэсэг, түрүүшын сэсэг, алаг нюдэн, хүхэ сэсэг, хонин зангуу, ая ганга. Грегүүд тэмдэглэдэг; Англида алаг нюдэн сэсэгэй һайндэ үнгэрдэг; Сакурын һайндэр Японидо тэмдэглэдэг. Парижда бамба сэсэгүүдэй һайндэр үнгэргэгдэдэг. Сэсэгүүд- байгаалии эхын баялиг, байгаали-эхын басагад. Грамматическа байгууламжатай танилсуулга: а) удха байгуулга, хэлэлгэ соо хэрэглэлгэ; б) тайлбарилга; в) харан ойлгуулгын хэрэгсэлнүүдэй байра; г) Грамматическа	1. 123н. упр.3 2. 124н. упр.5 3. 126н. упр.8 4. 131н.упр.14 5,6. Дабтаха.

текст зохилдохо хубинуудта хубаалга;в) гол үйлэ харуулһан мэдүүлэлнүүдые онсолго;г)хуби дэлгэрэнгы болголго;;д) хуби хуряамжалга.Бэшэмэл хүдэлмэри хэрэглэлгэ:а) ажалай дэбтэр соохи даабаринуудые дүүргэлгэ;б) богонихон диктант бэшэлгэ;в) теснүүд харюусалга;г) найруулга зохёон бэшэлгэ.			Сэсэгүүдэй һайндэрнүүд олон ондоо гүрэнүүдтэ гэхэн тухай хөөрөжэ һургаха. Ролёор уншажа һургаха. Асуудал табижа һургаха. Асуудалнуудта дүүрэн харюусажа һургаха.	байгууламжануудые һанан хэлэлгын, тааруулан табилгын, ондоо болголгын даабаринуудые хэрэглэлгэ; д) олон ондоо хэлэлгын даабаринуудые хэрэглэн, грамматическа байгууламжануудые хадуун абалга.	

Календарно-тематическое планирование 2 класс.

№	Разделы программы, темы уроков.	Кол-во часов	По плану	По факту
1.	Буряад хэлэн – түрэлхи. Амаршалга. Танилсалга.	1	02.09.	02.09.
2.	Амаршалга. Танилсалга.	1	04.09	04.09
3.	Намар.	1	09.09	09.09
4.	Минии нургуули.	1	11.09	11.09
5.	нургуули.	1	16.09	16.09
6.	нургуули. нургуулиин хэрэгсэлнүүд.	1	18.09	18.09
7.	Аман хэлэлгэ хүгжөөхэ. Гэр бүлэ.	1	23.09	23.09
8.	Тоо. 1-10. Хэдыб?	1	25.09	25.09
9.	«Алтан намар ба нургуули» хөөрэлдөөн. Саг.	1	30.09	30.09
10.	Грамотада нургалгыг түргэн ба удаан аялган абьяануудтай (а, аа, о, оо) ба үзэгүүдтэй танилсалга. Үнгэнүүд.	1	02.10	02.10
11.	Грамотада нургалгыг түргэн ба удаан аялган абьяануудтай (и, ии, э, ээ) ба үзэгүүдтэй танилсалга. Хубсаһан.	1	07.10	07.10
12.	Урда хэшээлдэ үзэһэн богонихон мэдүүлэлнүүдые бэхижүүлгэ. Хүнэй бэеын хубинууд.	1	09.10	09.10
13.	Уншалгын ба аман хэлэлгын дадал хүгжөөлгэ ба бэхижүүлгэ. Минии нааданхай.	3	14,.16, 21.10	14,.16, 21.10
14.	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ.	2	23, 28.10	23, 28.10
15.	Шалгалтын ажал	1 18ч.	30.10	30.10

1.	Түлөөнэй нэрэ. Үбэл.	1	11.11; 13.11	11.11; 13.11
2.	Һ-һ, Ү-ү; түргэн ү ба удаан үү аялганууд. Гэрэй амирад.	1	13.11; 14.11	13.11; 14.11
3.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	1	18.11; 20.11	18.11; 20.11
4.	У-ү, үү-үү аялганууд ба абяанууд. Хэн юу хэнэб?	1	20.11; 21.11	20.11; 21.11
5.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	2	25,27.11 27,28.11	25,27.11 27,28.11
6.	Зз, Тт, Яя үзэгүүд. Я, яа аялганууд. Зэрлиг амирад.	1	2.12 4.12	2.12 4.12
7.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	2	04,09.12 05,11.12	04,09.12 05,11.12
8.	Пп, Ее, Ёё, Юю үзэгүүд. Е, еэ, ё, ю, юу аялганууд. Жэлэй дүрбэн саг.	1	11.12; 12.12	11.12; 12.12
9.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	1	16.12; 18.12	16.12; 18.12
10.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	1	18.12; 19.12	18.12; 19.12
11.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	1	23.12; 25.12	23.12; 25.12
12.	Шалгалтын ажал.	1 14ч.	25.12; 26.12	25.12; 26.12
1.	Жж, Сс, Өө,өө, Ыы үзэгүүд, өө, ы аялганууд. Үдэрэй журам.	1	13.01; 15.12	13.01; 15.12
2.	Өө, ы аялган. Уларил.	1	15.01; 16.01	15.01; 16.01
3.	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ «Минии үдэр»	1	20.01; 22.01	20.01; 22.01
4.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	1	22.01; 23.01	22.01; 23.01
5.	«Минии ажабайдал» хэлэлгэ хүгжөөхэ.	2	27,29.01, 29,30.01	27,29.01, 29,30.01
6.	Һургуулидаа ба гэртээ.	1	03.02; 05.02	03.02; 05.02
7.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	1	05.02; 06.02	05.02; 06.02
8.	Дифтонгнууд ай, ой,эй	1	10.02; 12.02	10.02; 12.02
9.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. Хүхюун, хонгёо дуунуудаа, хүүгэд, тандаа зорюулнабди...	2	12,17.02; 13,19.02	12,17.02; 13,19.02

10.	Дифтонгнууд уй,үй	1	19.20; 20.02	19.20; 20.02
11.	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ «Эртын хабар»	1	24.02; 26.02	24.02; 26.02
12.	Вв, Кк, Фф, Цц, Яя, Чч, Щщ – хашалган үзэгүүд	2	26.02; 27, 04.03	26.02; 27, 04.03
13.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. «Хадхууртай хубсаһан»	2	07.03 11.03	07.03 11.03
14.	Холбоо хэлэлгэ хүгжөөлгэ «Хадхууртай хубсаһан»	1	14.03	14.03
15.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. «Эшэгэд ба шоно»	1	18.03	18.03
16.	Шалгалтын ажал.	1	20ч.	21.03
1.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. «Монсуудай»	4	01.04, 04.04, 08.04, 11.04	
2.	Үзэглэлэй һайндэр	1	15.04	
3.	Уншалгын дадал бэхижүүлхэ. Хабар.	2	18.04, 22.04	
4.	Хэлэлгын ба уншалгын дадал бэхижүүлхэ ба хүгжөөхэ.	4	25.04, 29.04, 02.05 06.05	
5.	Шалгалтын ажал	1	09.05	
6.	Харгын аюулгүйе сахиха журам.	1	13.05	
7.	Хэлэлгын ба уншалгын шалгах.	3	16.05, 20.05 23.05	
8.	«Баяртай нургуули»	2	18ч.	27.05 30.05
	Итого:		70ч.	

Календарно-тематическое планирование 3 класс.

№	Разделы программы	Темы уроков	Кол-во часов	По плану	По факту
I.	Һургуули – нангин гуламта.	1.Г.Чимитов «Захья». Үгэ. Үе. Абьян ба үзэг. 2.Ц-Д.Дондогой «Сентябриин нэгэн» Аялган ба хашалган. Абьян ба үзэг. 3.Э.Дугаров «Намар».. Буряд алфавит. 4.Сентябриин нэгэн. Үгэ таһалжа шэнэ муртэ бэшэлгэ. 5.Шалгалтын ажал. 6.Үдэрэй журам.. Түргэн ба удаан аялган. 7.А.Жамбалон «Сентябрь». Абтаһан үгэнүүд. 8.Г.Чимитов «Хүбүүн», Б-Б.Намсарайн «Одоо гайхалтай». Эрэ, эмэ, эрсэ аялганууд. 9.Шалгалтын тест.	2 2 2 2 1 2 2 3 2 18ч.	02,04.09 09,11.09 16,18.09 23,25.09 30.09 02,07.10 09,14.10 16,21,23.10 28,30.10	02,04.09 09,11.09 16,18.09 23,25.09 30.09 02,07.10 09,14.10 16,21,23.10 28,30.10
II.	Бидэ нуранабди.	1.Ц-Ж.Жимбиев «Һурагша». Дифтонгнууд. 2.Тоо (-,+). 3.Д.Ошоров «Зуруул». Хатуу ба зөөлэн хашалганууд. 4.Л.Толстой «Хомхой нохой». Хэн? юун? 5.Шалгалтын ажал. 6.Э.Дугаров «Нэгэн, хоер, гурба...». Тоо 1-10. 7.Ж.Зимин «Таба». Хэн? юун? 8.С.Цырендоржиев. Рассказ.. Юу хэнэб? 9.Шалгалтын тест.	2 1 1 1 1 2 2 2 2 14ч.	11,13.11 18,20.11 25,27.11 02,04.12 09,11.12 16,18.12 23,25.12	11,13.11 18,20.11 25,27.11 02,04.12 09,11.12 16,18.12 23,25.12
III.	Сүлөө саг. Минии гэрэй ажал.	1.Ажалай амтан. Г.Чимитов. Хэзээ? 2.Магазин соо.. Ямар? 3.Амаралтын үдэр. Юу хэхэ? Хэзээ? Ямар? 4.Гэрэй ажал. Гомдол. Д.Жалсараев. Хэн? Юун? Юу хэнэб? Яанаб?	2 1 1 2 1 1 8ч.	13,15.01 20,22.01 27,29.01	13,15.01 20,22.01 27,29.01

		5.Эжын магтаал.Ш.Нимбуев. Асуудалнууд. 6.Шалгалтын ажал.		03,05.02	03,05.02
IV.	Шэнэ жэлье угталга. Үбэлэй амаралта.	1.Елко. Г.Чимитов. Ехэ үзэг. 2.Диалог. Дед Мороз. Ж.Балданжабон Мэдүүлэл. 3.«Елкодоо Наран болохоб» Д.Доржиева. Жабар Үбгэн. Юрэ хөөрэнэн мэдүүлэлнүүд Асууһан мэдүүлэлнүүд. 4.Амаршалга. Шангадхаһан мэдүүлэлнүүд. 5.Ёлкын дуун.Ц-Ж.Жимбиев. 6.Сагаалган. Шангадхаһан мэдүүлэлнүүд. 7.Саһан дээрэхи үзэгүүд. Н.Дамдинов Мэдүүлэлнүүд. 8.Шалгалтын ажал.	2 2 2 1 2 1 2 12ч.	10,12.02 17,19.02 24,26.02 03.03 05,10.03 12.03 17,19.03	10,12.02 17,19.02 24,26.02 03.03 05,10.03 12.03 17,19.03
V.	Буряад орон. Аяналга.	1.Буряад орон. Ц-Ж.Жимбиев. Хэндэ? 2.Буряад ороной ниислэл хото Улаан-Үдэ. Хаана? 3.Диалог. Хаанаһаа? 4.Түрэл хото. Ц-Б.Бадмаев. Хайшаа? 5.Шалгалтын ажал. 6.Минии нютаг. Тоонто нютаг. Хэнтэй? 7.Сэсэгүүд. Дабталга. 8.Шалгалтын ажал.	2 2 2 2 2 3 3 2 18ч.	31,02.04;07,09.04 14,16.04;21,23.04 28,30.04 5,7,12.05 14,19,21.05 26,28.05	
	Итого:		70ч.		

Календарно-тематическое планирование 4 класс.

№	Разделы программы	Темы уроков	Кол-во часов	По плану	По факту
I.	Баяртай, минии эгээн дуратай амаралта!	1.Зунай амаралта. 2. Эрдэнийн зунай амаралта 3. Урда жэлдэ үзэнэноо дабталга. 4. Зурагаар хөөрэлдөөн. 5. Компьютер хэрэглэлгэ, тэрэнэй аргаар уншалга ба богонихон текст бэшэлгэ 7. Зунай амаралтада болоһон ушар найруулан, хөөрэжэ шадаха аргатай бололго. 8. Шалгалтын ажал.	8 1 1 1 1. 1 1 1 1	02,04.09 09,11.09 16,18.09 23,25.09	02,04.09 09,11.09 16,18.09 23,25.09
II.	Һуралсалай шэнэ жэлые хүлээнэб! Юумэнэй нэрэ, юрэ хөөрэнэн ба асуунан мэдүүлэлнүүд.	1.Сентябриин нэгэн! 2.Һуралсалай шэнэ жэл дүтэлбэ. Бэлэдхэл. 3.Һуралсалда бэлдэлгэ тухай хөөрэлдөөн: гэртээ, дэлгүүртэ, худалдаа наймаанай түбүүдтэ. 4.Хубсаһанай ба гуталай дэлгүүртэ.	4 1 1 1 1	30.09 02,07.10 09.10	30.09 02,07.10 09.10
III.	Һургуулимни – эрдэмэй эхин юм! Юумэнэй нэрын зохилдол, дахуул үгэнүүд. Тоогой нэрэ.	1.Манай һургуули. 2. Диалог и микродиалог. 3. «Хани нүхэрни» Э.Дугаров. Шалгалын ажал.	6ч. 1 2 2 1 18ч.	14,16,21, 23.10 28,30.10	14,16,21, 23.10 28,30.10
IV.	Һургуулимни – эрдэмэй эхин юм! Юумэнэй нэрын зохилдол, дахуул үгэнүүд. Тоогой нэрэ.	4. «Намда һаалта бү хэгты»Э.Дугаров. 5. Һуралсалдаа ба һургуулида. 6.Дамдин. Э-Х.Жанчипова 7.Хүхэ набшанад. В.Осеева. 8. Рассказ. В.Осеева. 9.Карандаш. В.Осеева. 10.Рассказ. Б.Гомбоева. Шалгалтын ажал.	8ч. 1 1 1 1 1 1 1 1	11,13.11 18,20.11 25,27.11 02,04.12	11,13.11 18,20.11 25,27.11 02,04.12

V.	Үльгэрэй ороноор аяншалнаб! Тэмдэгэй нэрэ. Юрэ хөөрэнэн, асуунан, шангадханан мэдүүлэлнүүд.	1.Үльгэр, домог, онтохон. 2.Сэсэн хулгана (онтохон) 3.Ута нүүл Д.Ошоров 4.Хулгана, миисгэй, петух гурбан. Л.Толстой 5.Шалгалын ажал.	6 1 2 1 1 1 14ч.	09,11.12 16,18.12 23,25.12	09,11.12 16,18.12 23,25.12
VI.	Шэдитэ үбэл, минии үбэл! Тэмдэгэй нэрэ, глагол, юмэнэй нэрэ.	1.Үбэл 2.Дахинаа ерэбэл үбэл! Ц-Х.Хубитуева. 3.Шүлэгүүд Т.Григорьева. 4. Шэнэ жэл. 5. Жабар үбгэн Г.Чимитов. 6. Шалгалын ажал.	8 2 1 2 1 1 1	13,15.01 20,22.01 27,29.01 03,05.02	13,15.01 20,22.01 27,29.01 03,05.02
VII.	Сагаалган, сагаалган - сарюун нарамнай. Юүмэнэй нэрэ. Олоной тоо.	1.Сагаалган. 2.Сагаалганай найндэр! 3.Шалгалтын ажал.	4 1 2 1	10,12.02 17,19.02	10,12.02 17,19.02
VIII.	Эжымни жаргал – энэ дэлхэйн шэмэг. Түлөөнэй нэрэ.	1.Мартын найман. 2.Эжын найндэр!	3 1 2	24,26.02 03.03	24,26.02 03.03
IX.	Эбтэй бүлэ.Түлөөнэй нэрэ	1. Эбтэй бүлэ. 2.Диалог. 3.Шүлэг Э.Дугаров 4.Шалгалтын ажал.	2 1 1 1 20ч.	05,10.03 12.03 17,19.03	05,10.03 12.03 17,19.03
X.	Эбтэй бүлэ. Абтаһан үгэ. Дахуул үгэнүүд.	1.Хүгшэн эжы баабайнарни. 2.Алинииь амтатайб? Ц-Х.Хубитуева.	2 2 4ч.	31,02.04 07,09.04	
XI.	Жаргалтай байгыш, Улаан-Үдэмни! Абтаһан үгэ. Дахуул үгэнүүд.	1.Улаан-Үдэмни. Г.Чимитов. 2.Азиин үхибүүдтэй анда нүхэд.	6 1	14,16.04	

		3. Хотын дуу хатарай «Байгал» ансамбль. 4.Байгаалийн музей. 5.Шалгалтын ажал.	1 2 1 1	21,23.04 28,30.04 5,7,12.05 14,19,21.05 26,28.05	
XII.	Амар сайн, сэсэгүүд! Дабталга.	1.Флора бурхан. 2.Сэсэгэй найндэр! 3.Шалгалтын ажал.	8 3 3 2 18ч.	5,7,12.05 14,19,21.05 26,28.05	
	Итого:		70ч.		

А. 1. Напишите по-бурятски.

Это моя мама. Это мой папа. Это мой дом. Наш учитель. Брат купил новую книгу.

2. В словах пропущены буквы. Назови и запиши.

аб□ мин□□ х□н ш□н□

н□м шин□□ а□а эн□

В. 1. Прочитайте и напишите по-русски.

Арюна бэшэнэ. Үхибүүд найнаар һурана. Шинии эгэшэ торт абаа. Эрдэни шүлэг уншана.

2. Переведите предложения.

2 книги 7 линеек

5 девочек 3 окна

С. 1. Составь из данных слов предложения и напиши.

1. Ном, Аюр, абаа, шэнэ.

Абаа аха ашугам.

Эгэшэ кино ошоо.

А. 1. Вставь пропущенные буквы. Запиши.

Энэ h_н. Энэ h_p_.

Энэ hон_н н_м.

Энэ мини_ х_б_ _н.

Энэ х_рин шэрэ.

2. Переведите на бурятский язык.

Мой белый зайчик. Наша чёрная собака. Ваш серый волк. Мои красивые игрушки. Твой синий мяч.

В. 1. Выберите и запишите слова в нужные колонки.

Дэгэл, шугам, малгай, бээлэй, ном, гутал, дэбтэр, баллуур, самса, оймһон.

Хубсаһан

Һуралсалай хэрэгсэлнүүд

...

...

...

...

2. Впиши нужные по смыслу слова.

Дарима шэнэ альбом

Эжы компот

Хүбүүн музей

Наран

С. 1. Из слов, написанных на отдельных карточках, сложите загадку и отгадайте её.

Үбэлдөө, зундаа, боро, дэгэлтэй, сагаан, дэгэлтэй.

2. Халаанан, хуу, хүхэ, малгай.

2 класс. III четверть.

Приложение 3.

А. 1. Найдите лишнее слово:

- а. Шугам, бээлэй, дэбтэр, шэрэ, ручка
- б. Морин, нохой, шоно, үнеэн, миисгэй
- в. Сагаан, боро, улаан, ногоон, карандаш.
- г. Ямаан, самса, үмдэн, оймһон, дэгэл.

2. Составь предложения из данных слов.

- а. Абаа, һонин, хүбүүн, ном
- б. Ном, Сэсэг, уншаа
- в. Шинии, карандаш, тэрэ, хүрин

В. 1. Напишите по-бурятски.

- а. Я играю.
- б. Ты читаешь
- в. Мы учимся во втором классе.

2. Вместо точек напишите вопросы.

а.... .. ? – Энэ манай миисгэй.

б.... .. ? – Амтатай зөөхэй.

в.... .. ? – Басаган уншана.

г.... .. ? – Эжы малгай оёно.

С.1. Соотнесите слова:

Хабар багульник

Гол птицы

Ургы лёд

Тэрэнги весна

Мүльһэн подснежник

Шубууд река

2 класс. IV четверть.

Приложение 4.

А. 1. Переведите предложения.

Наш белый конь. Ваш серый кот. В школе учатся школьники. Волк и семеро козлят. Это кто?

2. Распределите правильно слова:

аба, үнеэн, хүбүүн, миисгэй, хэрмэн, нагса эжы, дүү басаган, дэбтэр.

Хэн?

Юун?

...

...

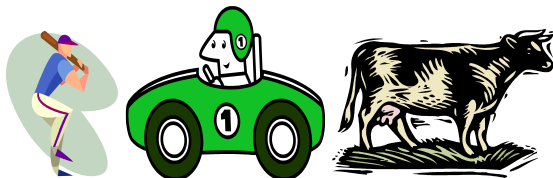
В. 1.Прочитай и дополни предложения.

Соёлма шүлэг уран гоёор

Би каша, тоһо, хилээмэ, колбаса

Би үдэшын 10 сагта

2. Найди рисунок, которому ты задаешь вопрос: «Энэ юун бэ?»

А.

В.

Г.

С. 1. Составь слова и запиши.

а) ай, м, н, а

б) өө, х, з, эй

в) э, б, ээ, р, эй, х

г) ай, м, л, г, а

д) м, г, ии, с, эй

2. Дополни счёт.

нэгэн	хоёр			табан	зургаан				арбан
-------	------	--	--	-------	---------	--	--	--	-------

А. 1. Кто это?

- а. хүбүүн
- б. басаган
- с. аба

Кто сидит за компьютером?

- а. аха
- б. хүүшэн эжы
- в. дүү басаган

2. Вместо точек напишите подходящие по смыслу слова.

Мүнөөдэр ... түрэн үдэр

Эжы салат, бууза, торт

Намда нонин ном

(минии, бэлдээ, бэлэглээ, болоо).

В. 1.напишите слова, которые отвечают на вопросы:

Хэн? Юун? Ямар? Юу хэнэб?

...

...

...

2. Переспросите и запишите вопросы.

Образец: Тания ном уншана.

Тания ном уншана гү?

а. Хүбүүн дуу дуулана ...?

б. Арюуна ши шанаа ...?

в. Ардан наадана ...?

С. 1. Нарисуйте цветы и расскажите о них.

2 класс. I четверть

А. 1. Напишите по-бурятски.

Это моя мама. Это мой папа. Это мой дом. Наш учитель. Брат купил новую книгу.

2. В словах пропущены буквы. Назови и запиши.

аб□ мин□□ х□н ш□н□

н□м шин□□ а□а эн□

В. 1. Прочитайте и напишите по-русски.

Арюна бэшэнэ. Үхибүүд хайнаар хурана. Шинии эгэшэ торт абаа. Эрдэни шүлэг уншана.

2. Переведите предложения.

2 книги 7 линейек

5 девочек 3 окна

С. 1. Составь из данных слов предложения и напиши.

1. Ном, Аюр, абаа, шэнэ.

Абаа аха ашугам.

Эгэшэ кино ошоо.

2 класс. II четверть

А. 1. Вставь пропущенные буквы. Запиши.

Энэ h_н. Энэ h_p_.

Энэ hon_н н_м.

Энэ мини_ хүб_н.

Энэ х_рин шэрэ.

2. Переведите на бурятский язык.

Мой белый зайчик. Наша чёрная собака. Ваш серый волк. Мои красивые игрушки. Твой синий мяч.

В. 1. Выберите и запишите слова в нужные колонки.

Дэгэл, шугам, малгай, бээлэй, ном, гутал, дэбтэр, баллуур, самса, оймһон.

Хубсаһан	Һуралсалай хэрэгсэлнүүд
----------	-------------------------

...

...

...

...

2. Впиши нужные по смыслу слова.

Дарима шэнэ альбом

Эжы компот

Хүбүүн музей

Наран

С. 1. Из слов, написанных на отдельных карточках, сложите загадку и отгадайте её.

Үбэлдөө, зундаа, боро, дэгэлтэй, сагаан, дэгэлтэй.

2. Халааһан, хуу, хүхэ, малгай.

2 класс. III четверть.

А. 1. Найдите лишнее слово:

- а. Шугам, бээлэй, дэбтэр, шэрэ, ручка
- б. Морин, нохой, шоно, үнээн, миисгэй
- в. Сагаан, боро, улаан, ногоон, карандаш.
- г. Ямаан, самса, үмдэн, оймһон, дэгэл.

2. Составь предложения из данных слов.

- а. Абаа, һонин, хүбүүн, ном
- б. Ном, Сэсэг, уншаа
- в. Шинии, карандаш, тэрэ, хүрин

В. 1. Напишите по-бурятски.

- а. Я играю.
- б. Ты читаешь
- в. Мы учимся во втором классе.

2. Вместо точек напишите вопросы.

- а.... ? – Энэ манай миисгэй.
- б.... ? – Амтатай зөөхэй.
- в.... ? – Басаган уншана.
- г.... ? – Эжы малгай оёно.

С.1. Соотнесите слова:

Хабар	багульник
Гол	птицы
Ургы	лёд
Тэрэнги	весна
Мүльһэн	подснежник
Шубууд	река

2 класс. IV четверть.

А. 1. Переведите предложения.

Наш белый конь. Ваш серый кот. В школе учатся школьники. Волк и семеро козлят. Это кто?

2. Распределите правильно слова:

аба, үнээн, хүбүүн, миисгэй, хэрмэн, нагса эжы, дүү басаган, дэбтэр.

Хэн?

...

...

Юун?

...

...

В. 1. Прочитай и дополни предложения.

Соёлма шүлэг уран гоёор

Би каша, тоһо, хилээмэ, колбаса

Би үдэшын 10 сагта

2. Найди рисунок, которому ты задаешь вопрос: «Энэ юун бэ?»

А.

В.

Г.

С. 1. Составь слова и запиши.

а) ай, м, н, а

б) өө, х, з, эй

в) э, б, ээ, р, эй, х

г) ай, м, л, г, а

д) м, г, ии, с, эй

2. Дополни счёт.

нэгэн	хоёр			табан	зургаан				арбан
-------	------	--	--	-------	---------	--	--	--	-------

**Итоговая контрольная работа 2кл.
Кто сидит за компьютером?**

А. 1. Кто это?

- а. хүбүүн
- б. басаган
- с. аба

- а. аха
- б. хүгшэн эжы
- в. дүү басаган

2. Вместо точек напишите подходящие по смыслу слова.

Мүнөөдэр ... түрэхэн үдэр

Эжы салат, бууза, торт

Намда һонин ном

(минии, бэлдээ, бэлэглээ, болоо).

В. 1.напишите слова, которые отвечают на вопросы:

Хэн?	Юун?	Ямар?	Юу хэнэб?
------	------	-------	-----------

...	...	...	...
...	...	...	...
...	...	...	...

2. Переспросите и запишите вопросы.

Образец: Таня ном уншана.

Таня ном уншана гү?

а. Хүбүүн дуу дуулана	...?
б. Арюуна щи шанаа	...?
в. Ардан наадана	...?

С. 1. Нарисуйте цветы и расскажите о них.

3 класс. 1чет. (Повторение).

А. 1. Дополни предложения.

Миний нүхэр ...

Тэрэ 3-дахи класста ...

Манай класста ... хурагшад

Эрдэмэй үдэрөөр

2. Переведите слова.

1. Жэл 4.Һуунаб

2. Хүлээхэ 5.Угтаа

3. Баглаа 6. Байгаали

В. 1.Вставьте нужные буквы: н или х.

1. ..ургуули 4.Ү..ибүүд

2. ..үсөө 5. Мой..он

3. ту..а 6. ..айндэр

2.Спишите. Выделенные слова разделите на слоги.

Энэ **нарһан**. Энэ **хасуури**. Энэ **хуһан**. Хуһанай набшаһад шарлаа.

С.Нарисуй букет и назови цвета.

3 класс. I четверть

А. 1. Напишите вместо точек слова по смыслу:

Гансата ... намарнай газар хүрэжэ ...:

«..., хургуулидаа үтэр шамдагты!» -

2. Переведите.

1.Ном – хүнэй хани нүхэр.

4. Ёһотой һайндэр.

2. Эндэ хэн һуунаб?

5. Хэшээлэй һүүлээр.

3. Сагай уларил.

6. Намда туһалыш даа.

В. 1. Напишите слова во множественном числе.

1. Класс - ...

4. Сонхо - ...

2. Сэсэг - ... 5. Нурагша - ...
3. Нургуули - ... 6. Багша - ...

2. Спроси у одноклассника, какая сегодня погода. Напиши ответ.

3. Спишите. Вместо точек вставьте долгие аа, ээ, оо гласные. Подчеркните заимствованные слова.

Эжы столой с..на нууна. Минии плати ..дон бол.. Газ.. бор.. ороно. Доржо т..бари т..хадаа бэрхэ. Ул..н одон яларна.

С. 1. Чем занимаются дети в выходной день? Опиши.

3 класс. 2чет. (Повторение).

А. 1. Вставьте пропущенные дифтонги.

1. Нурагг.. 4. Ном..
2. Хэрэгт.. 5. Аюулт..
3. Нох.. 6. Гэр..

2. Спишите, задние гласные в первый, передние гласные во-второй, нейтральные гласные в-третий столбик.

Унаган, нохой, үнэгэн, эшэгэн, ургы, загаһан, уйтан, гүйнэ, зүгы, үнээн, саһан, гоё, түймэр, уйлана, эрбээхэй, хандагай, морин, хонин, мийсгэй.

В. 1. Составь предложения из данных слов:

нургуули, шэнэ, манай. Самбар, аршана, басаган. Нээбэ, Дарима, үүдэ. Янжима, уһална, сэсэг, гоё.

2. Поставь правильные окончания:

Би хорооно.., ши нэмэнэ.., Сэсэгма үдхэн.., бидэ хубаан...

3. Выпишите слова, отвечающие на вопросы кто? что?

Намар, басаган, Баярта, эжы, ном, Сэсэгма, врач, үхибүүд, Доржо, хонишон, шофёр, сэсэг, гэр.

С. Напиши о себе.

3 класс. Пчетверть.

А. 1. Вставьте нужные буквы: h или x.

а) ..илээмэн

б) ..үн

в) но..ой

г) у..ан

2. Решите примеры, ответ запишите письменно.

$$34 - 2 = \quad \quad 68 + 2 =$$

$$10 : 2 = \quad \quad 4 * 4 =$$

В. 1. Составь предложения из данных слов:

Абаа, һонин, хүбүүн, ном. Ном, Сэсэг, абаа. Шинии, карандаш, тэрэ, хүрин.

2. Ответь на вопросы.

Долооһоо гурбые хорооходо, хэды болохоб?

Дүрбэн дээрэ нэгы нэмэхэдэ хэды болохоб?

3. Спишите, подчеркните слова, отвечающие на вопросы что? и что делает?

Самолёт дээгүүр ниидэнэ. Намда һонин ном бии. Шубууд дулаан орондоо ниидэнхэй. Баабгай бүхэли үбэлдөө унтадаг.

С. Скажи, что Алдар не выполняет домашнее задание. Он играет на компьютере. Напиши.

3 класс. 3чет. (Повторение).

А. 1. В словах пропущены дифтонги, вставьте.

а) малг.. г) м..һон

б) эрбээх.. д) ..һэн

в) ..лаха е) мийсг..

2. Проведи линию от цифры к ее названию.

1. Гурбан 15

2. Зургаан 4

3. Арбан хоёр 3

4. Дүрбэн 12

5. Арбан табан 6

Б. 1. Составьте предложения.

Ном, шэнэ, энэ. Туяна, шанаа, каша. Музей, ошоо, аха.

2. Переведите.

Пришла холодная зима. Солнце греет слабо. Замёрзли реки. Идёт снег. Дети катаются на коньках. (Слова: слабо- нула, замёрзли-хүрөө, катаются-халтирна).

3. Дополни предложения и напиши.

Би амһарта Эжымни Абамни загаһа

С. Сегодня выходной. Ты с родителями идёшь в кафе «Олзо» Что ты хочешь заказать? Напиши.

3 класс. (III четверть).

А. 1. Вставьте пропущенные дифтонги.

а) ...лшан	г) бээл..
б) зөөх..	д) т..сэ

2. Переведите:

1. Ногоон сай	4. Амтатай гү?
2. Юу эдихэбши?	5. Аяга, табаг угааха.
3. Тооһо аршаха.	6. Амаралтын үдэр.

Б. 1. Составьте предложения.

Арсалан, магазин, ошоо. Шэнэ, эгэшэ, абба, ном. Саян, бэшэг, бэшэнэ.

2. В конце предложения поставьте нужный знак. (!?).

Ши номоо уншажа дүүргээ гүш Газаа саһан ороно Манай Эхэ орон мандаха болтогой Хонхо жэнгиржэ, хэшээл эхилбэ Абашни юухэдэг бэ
Аба намда иимэ гоё ном асараал.

3. Напиши, что ты любишь есть.

Би ..., ..., ..., эдихэ дуратайб.

С. Завтра генеральная уборка в доме. Напиши, что ты собираешься делать.

3 класс. (IV четверть).

А. 1. Допишите предложения.

1. Манай нютаг	4. Ой модоор
2. Түрэл хотомнай	5. Минии үйлсэ
3. Танай нютаг	6. Нарһата нуур ... баян.

2. Вместо точек напишите вопросы.

... ..? – Энэ манай нютаг.

... ..? – Баян хада.
... ..? – Басаган уншана.
... ..? – Эжы малгай оёно.

Б. 1. Напиши свой почтовый адрес.

Хаяг(адрес).

Хаана?(куда?).

Хэндэ?(кому?).

2. Переведи.

Ученик сидит в классе. Мама работает на заводе. Журнал лежит на столе. Баир идёт в школу.

3. Отгадайте загадку, напишите ответ, укажите какого ряда гласные.

Хаар – хаар дуутай,

Хара торгон дэгэлтэй. (.....)

С. Опиши, чем богата наша республика.

3 класс. IV четверть (Итоговая контрольная работа).

А. 1. Помогите Незнайке перевести словосочетания.

1. Модон гэр	4. Мойһон ургана.
2. Ногоон мангир	5. Элдэб дүүжэн
3. Нүүдэл цирк	6. Аршаанта булагууд

2. Поставьте вопросы к данным предложениям.

Энэ аба.

Энэ баллуур.

Тэрэнэй нэрэ Вова.

Энэ Толийн дневник.

Энэ Серёжын дэбтэр.

Б. 1. Составьте предложения. Найдите слова отвечающие на вопрос хайшаа? (куда?), хаана? (где?) подчеркните.

Ошобо, ой руу, үхибүүд. Хэрмэ, тэндэ, тэдэ харажархиба. Хоргодобо, хэрмэн, хүнды соо, модоной. Арюна, олобо, хархяаг. Тэрэ хэбэ, хархяаг, корзина руу.

2. Отгадайте загадку, напишите ответ, укажите какого ряда гласные.

Хүл гаргүй аад, хүүргэ баридаг. (Х..т..н).

3. Придумайте на каждый вопрос по 3 слова.

Хэн? Юун? Ямар? Юу хэнэб? Яанаб?

...
...
...

С. Наступило лето. Напиши о планах в летние каникулы.

Литература 2-4 классов.

1. 1.С.Ц.Содномов., Р.С.Дылыкова. Программа по бурятскому языку как государственному для 2-9 классов общеобразовательных школ с русским языком обучения. Допущена Министерством образования и науки Республики Бурятия У-У. «Бэлиг» 2010г.
2. Региональный стандарт начального и основного общего образования по бурятскому языку как государственному языку Республики Бурятия. У-У. «Бэлиг» 2009г.
3. Д.Д.Доржиев Мүнөөнэй бур. хэлэн Морфетикэ У-У. «Бэлиг» 2002 г.
4. Д.Д.Доржиев Мүнөөнэй бур. хэлэн. Синтаксис У-У. «Бэлиг»
4. Э.П.Нанзатова Аудиодиск к учебнику «Эрдэни» для 2,3-го года обучения в общ.учреждениях.
5. Л.Д.Шагдарова Буряад хэлэнэй бэшэгэй дурим. У_У, «Бэлиг» 2009г.
6. Д.Д.Ошоров., Д.Б.Дашиева Буряад хэлээр 2 – 4 классуудта хэрэглэгдэхэ У-У. Бур. номой хэблэл 1989 г.
7. Бабушкин С.М. Бурятско-русский словарь. У-У, 2000.
8. Э.П.Нанзатова Мүнгэн туяа. – У-У. «Бэлиг» 2010.
9. С.Д.Бабуев., Ц.Ц.Бальжинимаева. Буряад зоной урданай нуудал байдалай тайлбари толи.
10. Буряад хэлэн электронный учебник.

11. Бурятия – территория культуры. История бурятской книги., 2009г.

12 . Буряад хэлэнэй сахим. Электронный учебник.